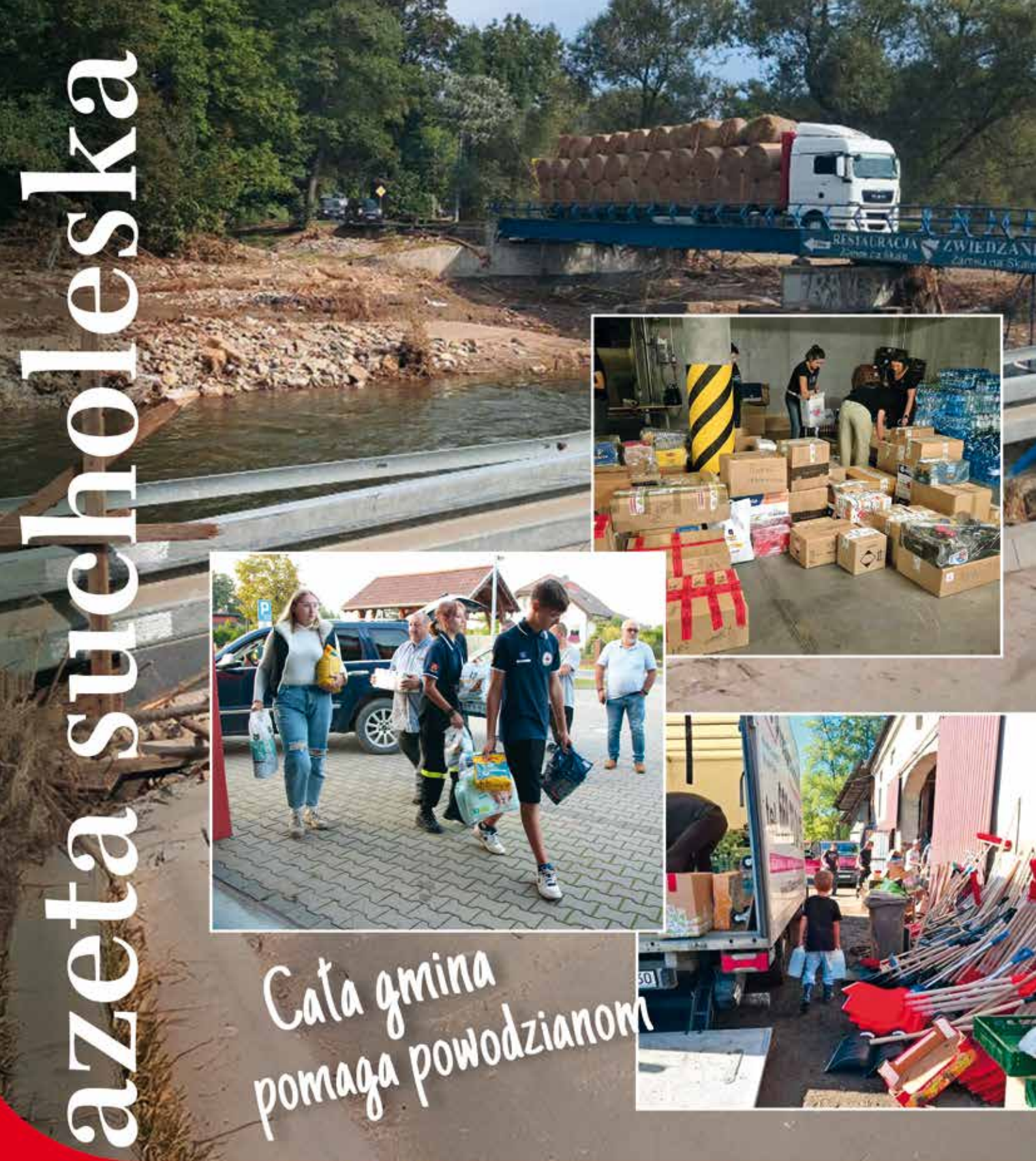

gazeta suchnoleska

g

nr 08 (241)
wrzesień/
październik
2024

ISSN 1233-0574

*Cała gmina
pomaga powodzianom*

O KOMPOSTOWANIU - Z TYM
NUMEREM KSIĄŻECZKA EDUKACYJNA

CZEKAJĄ NAS ZMIANY
W GOSPODARCE ODPADAMI

ROWEROWA GMINA SUCHY LAS
- PODSUMOWUJEMY AKCJĘ

UBEZPIECZENIA

Nowy Rynek 2 (obok poczty)
62-002 Suchy Las
tel./fax 61 652 16 97
tel. kom. 507 128 032
biuro@ubezpieczeniasucholeskie.pl

www.ubezpieczeniasucholeskie.pl

LABOLATORIUM TECHNIKI DENTYSTYCZNEJ

Maciej Gieranowski
LABORATORIUM
TECHNIKI
DENTYSTYCZNEJ

- ekspresowe naprawy protez
- wykonywanie protez zębowych
- protezy elastyczne
- indywidualne szyny ochronne dla osób uprawiających sport

Suchy Las, Os. Poziomkowe 4, tel. 602 79 29 20
(róg ulic Truskawkowej i Jeżynowej)

OSTOJA JELONEK

Zobacz więcej na OSTOJAJELONEK.PL

ATRAKCYJNA DZIAŁKA NA SPRZEDAŻ

- uzbrojona we wszystkie media
- pod zabudowę jednorodzinną
- wygodny dojazd
- uchwalony plan zagospodarowania

● ul. Św. Michała, Jelonek, gm. Suchy Las

● powierzchnia: 1072 m²

Umów się na spotkanie już dziś! info@ostojajelonek.pl 572 509 333

ZAKŁAD STOLARSKI

EXMEBLE

na każdy wymiar

Chłudowo, ul. Nad Torem 15A
tel.: 602 249 728, 61 811 65 65
www.ex-meble.pl
piotr.nowicki@ex-meble.pl

Rowery
Suchy Las

**NAPRAWA ROWERÓW
KOMIS**

www.rowery-suchylas.com

ul. Borówkowa 26, 62-002 Suchy Las
tel. 604 239 055
e-mail: ignaszak@rowery-suchylas.com

GETFREE

energia za free

fotowoltaika

magazyny energii

pompy ciepła

klimatyzacje

666 22 31 22
www.getfree.pl

Ważne tematy na wrześniowym spotkaniu – jest deklaracja wsparcia

Kwestie komunikacyjne, dotyczące przede wszystkim budowy drogi S11 i wiaduktu w ulicy Sucholeskiej oraz te związane z rozwojem sportu w gminie, były głównymi tematami ważnego i obiecującego spotkania Wójta Gminy Grzegorza Wojtera z posłem Bartoszem Zawieją i radnym Miasta Poznania Marcinem Rutą. Spotkanie odbyło się 6 września w siedzibie Lokalnej Agencji Rozwoju Gospodarczego w Suchym Lesie i zostało zorganizowane przez spółkę.

To było pierwsze z planowanych spotkań, ponieważ jak podkreśla wójt Grzegorz Wojtera, wspólnych spraw dotyczących naszej gminy jest sporo.

Wśród tych kluczowych jest budowa drogi ekspresowej S11 na odcinku Oborniki – Poznań wraz z obwodnicą Obornik, realizowana przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad. Przypomnijmy, na początku lipca tego roku GDDKiA podpisała umowę z wykonawcą na budowę tej strategicznej inwestycji, która będzie prze-

jemy z Generalną Dyrekcją. Podczas spotkania poseł Bartosz Zawieja zadeklarował pomoc, by te negocjacje przebiegły prędko i korzystnie dla gminy.

Drugim tematem poruszonym na spotkaniu były wnioski o dofinansowanie budowy i modernizacji infrastruktury sportowej w gminie, jakie Gmina Suchy Las złożyła do Ministerstwa Turystyki i Sportu. Dokładnie chodzi o budowę hali

FOT. M. DAWIDOWSKA

objęła projektem i budową wspomniane połączenia lokalne. Po naszej stronie byłoby pokrycie różnicy kosztów budowy tej trzy i pół metrowej drogi a sześciometrowej, plus ścieżki rowerowej, co ma zostać przedstawione w kosztorysie przez wykonawcę S11 i na podstawie protokołu, który w tej chwili właśnie negocju-

gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Biedrusku i modernizację sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej Nr 1 w Suchym Lesie – jeden wniosek, drugi dotyczy budowy Centrum Sportów Walki w Suchym Lesie, a trzeci – budowy boiska wielofunkcyjnego wraz z infrastrukturą towarzyszącą na ul. Lazurytowej w Żłotnikach. W tym przypadku Gmina również liczy na wsparcie poselskie.

biegać po wschodniej stronie miejscowości Rożnowo, Kowanowo, Oborniki, Ocieszyn i Świerkówki oraz po stronie zachodniej miejscowości Łukowo, Gołaszyn i Chłudowo. Ominie tereny Natura 2000 znajdujące się w okolicy rzeki Warty. Odcinek włączy się do istniejącego już węzła Poznań Północ i zachodniej obwodnicy Poznania. Obecnie opracowywany jest projekt budowlany, a następnie zostanie złożony wniosek o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej (ZRID). Prace budowlane planuje się, że rozpoczną się pod koniec 2025 roku.

– Dla naszej gminy to niebywała szansa, żeby przy okazji realizacji drogi ekspresowej S11 we współpracy z Generalną Dyrekcją zbudować całą sieć połączeń lokalnych – rowerowych oraz drogowych o godnych parametrach, minimum sześciometrowych – zaznacza Wójt Gminy. – Zależy nam na tym, by Generalna Dyrekcja

SALA KONFERENCYJNA

- Sala o powierzchni 40 m.kw
- Maksymalna liczba miejsc - 18
- Monitor 75 cali, flipchart
- Sala klimatyzowana
- Dostęp do WIFI
- Serwis kawowy

LARG ul. Obornicka 117, Suchy Las
biuro@largoffice.pl tel. 661 222 690

„Gazeta Sucholeska” – jesteśmy o krok do przodu

Na poziomie rządowym, samorządowym toczy się dyskusja dotycząca przyszłości pism samorządowych. Jednym z postulatów Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego jest zagwarantowanie mediom lokalnym zakazu konkurencji ze strony mediów samorządowych na rynku reklamowym.

Wychodząc naprzeciw planowanym zmianom, „Gazeta Sucholeska” już teraz rezygnuje z reklam komercyjnych na swoich łamach. Od miesiąca października br. Redakcja „Gazety Sucholeskiej” nie będzie przyjmować zleceń na publikację odpłatnych reklam.

Jednocześnie planujemy i przygotowujemy nową ofertę bezpłatnych ogłoszeń drobnych.

1. Ogłoszenia drobne są to ogłoszenia tekstowe o objętości i formie graficznej określonej przez Redakcję „Gazety Sucholeskiej”.
2. Oferta publikacji w „Gazecie Sucholeskiej” bezpłatnych ogłoszeń drobnych adresowana zostanie do:
 - gminnych jednostek organizacyjnych,
 - spółek z udziałem Gminy,
 - użytkowników – osoby fizyczne i partnerów Sucholeskiej Karty Mieszkańca,
 - użytkowników Wirtualnego Biura LARG OFFICE.
3. Ogłoszenia drobne do „Gazety Suchole-

skiej” będzie można składać do następujących działów:

- Sprzedam,
- Kupię,
- Oddam, zamienię,
- Usługi,
- Praca,
- Różne.

4. Zamówienia ogłoszeń drobnych w „Gazecie Sucholeskiej” będzie można składać poprzez formularz, który dostępny będzie na stronie internetowej Gminy Suchy Las – www.suchylas.pl w zakładce „Gazeta Sucholeska” (w trakcie opracowania; powiadomimy Państwa o uruchomieniu formularza).
5. Termin składania zamówień na ogłoszenia drobne w „Gazecie Sucholeskiej” będzie odpowiadać każdorazowo terminowi przyjmowania materiałów do Gazety – termin podany w stopce redakcyjnej.
6. Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść zamówionych ogłoszeń drobnych. W przypadku, gdy treść zamó-

wionego ogłoszenia będzie sprzeczna z prawem lub dobrymi obyczajami, ogłoszenie takie nie będzie publikowane w „Gazecie Sucholeskiej”.

7. Kontakt w sprawie ogłoszeń drobnych: Barbara Stachowiak – b.stachowiak@suchylas.pl, tel. 61 8926 508.
8. Szczegółowy Regulamin dotyczący ogłoszeń drobnych w „Gazecie Sucholeskiej” zostanie zamieszczony na stronie internetowej Gminy Suchy Las – www.suchylas.pl w zakładce „Gazeta Sucholeska”.

Redakcja

Partner miesiąca

We wrześniu wybrano kolejnego Partnera Sucholeskiej Karty Mieszkańca w akcji „Partner miesiąca”. Została nim firma Grube.

Firma Grube współpracuje z Gminą w ramach Sucholeskiej Karty Mieszkańca od początku programu, posiada najbogatszą w Polsce ofertę dla aktywnych outdoorowców, wyposażenia technicznego dla leśnictwa, ogrodnictwa, zakładów usług leśnych i utrzymania zieleni. Grube jest importem obuwia renomowanej firmy MEINDL. Oferuje w sposób ekspercki produkty marek Fjällräven, Deerhunter, Pinewood, Columbia, Jack Wolfskin, Tatonka, Craghoppers, Royal Robbins, Leki, i wiele innych.

W salonie sprzedaży w Suchym Lesie, przy ul. Obornickiej 14a, znajdują Państwo szeroki wybór odzieży i obuwia, akcesoriów dla lubiących aktywny wypoczynek oraz myśliwych. Asortyment narzędzi to różne rodzaje siekier, szpadli, łopat, farb do znakowania drewna, motyk, sekatorów, kos, wysięgników do pił, osłonek do drzewek oraz urządzeń pomiarowych. W „outlet outdoor” dostępne są odzież i akcesoria topowych marek w bardzo dobrych cenach.

Zapraszamy – www.grube.pl.

Działalność Partnera, którym jest firma Grube wpisuje się w zasady regulaminu akcji „Partner Miesiąca”. Zachęcamy do udziału następnym Partnerów. Zasady konkursu umieszczone są na stronie programu: www.sljestemstad.pl/aktualnosci/55-szansa-dla-twojej-firmy oraz w aplikacji programu Suchy Las – jestem stąd.

Jarosław Przyborski

Sucholeska Karta Mieszkańca

www.sljestemstad.pl

• Zostań Partnerem

- Szeroka reklama
– nowi klienci dla Twojej firmy

Korzystaj jako Mieszkaniec

- Do 50% taniej
na produkty i usługi u Partnerów

• Atrakcyjne profity

Pobierz aplikację Suchy Las – jestem stąd

Wszystko załatwisz przez Internet

Zadzwoń do nas
+48 61 8926-287

Napisz do nas
kartamieszkanca@suchylas.pl

Festiwal wina w Tamási

Na zaproszenie burmistrza Tamási Porga Ferenc do Węgier udała się czteroosobowa delegacja z gminy Suchy Las. W skład delegacji weszli: przewodnicząca Rady Gminy Joanna Pągowska, radna Sylwia Sawińska, zastępca dyrektora Szkoły Podstawowej nr 2 w Suchym Lesie Monika Jabłuszewska oraz kierownik Referatu Promocji Gminy Paweł Andrzejewski.

Delegacja uczestniczyła w Święcie Wina w Tamási. Dzięki podróży samolotem, z wyłotem w piątek 6 września we wczesnych godzinach porannych, delegacja zyskała jeden dodatkowy dzień pobytu. Powrót miał miejsce w poniedziałek 9 września.

odbywały się w piątek i sobotę. Pierwszy dzień to koncerty na dużej scenie, połączone z degustacją wina na Rynku Głównym z winnic z komitatu Tolna (odpowiednik województwa). W drugim dniu odbył się uroczysty pochód z udziałem władz mia-

członkowie delegacji przyjęli propozycję udania się nad Balaton. Tym bardziej, że temperatura w trakcie naszej wizyty była iście tropikalna.

Na pożegnanie burmistrza Porga Ferenc wraz z przewodniczącą Joanną Pągowską wymienili podarunki, dziękując sobie wzajemnie za spotkanie. Miłym akcentem były słowa burmistrza, który stwierdził, iż Gmina Suchy Las jest „najsympatyczniejszym” partnerem Tamási. Współpraca z naszą gminą wspólnie z Isernhagen należy

Delegacja sucholeska była jedyną spośród sześciu gmin partnerskich, która uczestniczyła w obchodach w Tamási. Nasi partnerzy zapewnili delegacji przejazd busem z lotniska w Budapeszcie do docelowego miejsca pobytu. Przy okazji mogliśmy zobaczyć kilka ważnych miejsc w Budapeszcie. Był to Most Łańcuchowy z 1849 roku, zwany Mostem Szechenyi – łączący Budę z Pesztem z charakterystycznymi lwami bez języków, które zwierzęta mają, ale ich nie widać z perspektywy przechodnia. Po drodze minęliśmy budynek parlamentu, leżący również nad Dunajem, z daleka podziwiając wznoszący się na wzgórzu zamkowy Zamek Królewski. Gospodarze pokazali nam również Plac

sta, zespołów pieśni i tańca oraz grup regionalnych. Podczas kolorowego i rozśpiewanego pochodu każda z grup mogła się zaprezentować mieszkańcom. Na scenie wystąpiła między innymi orkiestra dęta z Tamási.

Gospodarze zaprosili również sucholesian do Centrum Turystycznego DÁM w Tamási. To obiekt wybudowany pięć lat temu ze środków unijnych. Można tu poznać historię Węgier i dzięki multimedialnym pokazom dowiedzieć się wiele o głównym bohaterze tamtejszych terenów, czyli danielu. Zwierzęta te zajmują zalesiony obszar już poza granicami Tamási, z którymi Centrum sąsiaduje. Terenem zawiaduje spółka komunalna, opiekująca się zwierzętami, ale też i

FOT. P. ANDRZEJEWSKI

Bohaterów, którego budowę rozpoczęto w 1896 roku na pamiątkę obchodów 1000-letnia państwa węgierskiego.

Jednak najważniejszą kwestią były uroczystości w Tamási. Główne obchody

udostępnia ten obszar do polowań. Tradycja polowań, w których uczestniczyła arystokracja, sięga trzech wieków. W ramach wizyty delegacja zwiedziła też renesansowy zamek w Ozorach. Z niewątpliwą ulgą

do najefektywniejszych, gdyż obok kurtazyjnych odwiedzin – jak ta na początku września, organizowane są też coroczne wymiany młodzieży.

Paweł Andrzejewski

Wydaje książki z miłości do dzieci i z pasji pisania

Aneta Kołat na co dzień uczy dzieci w Prywatnej Szkole Podstawowej nr 1 w Biedrusku. Jest nauczycielką edukacji wczesnoszkolnej, ale nie tylko. Pani Aneta z wielką pasją oddaje się pisaniu książek dla dzieci, scenariuszy, ćwiczeń logicznych i bajek edukacyjnych. Teraz ukazała się jej czwarta książka pt. „Ale heca, wiersze lecą”.

Pierwszą książkę adresowaną do dzieci Pani Aneta napisała w trakcie studiów i odłożyła ją do szuflady. Dopiero mąż namówił ją do jej wydania. W 2012 roku ukazały się „Wielkie kłopoty”.

– Krótko po tym obejmowałam w szkole sześciolatkę. Pomyślałam, że chciałabym tym dzieciom, które są jeszcze w takim przedszkolnym wieku, przybliżyć edukację. I tak napisałam książkę o przygodach Ady i Grzesia pt. „Hura! Idę do szkoły!” – mówi

okładce której również znajduje się zdjęcie jej obecnej Bajkowej klasy 2a. – *Tym razem nadałam poetycki ton przedmiotom codziennego użytku. Powstał wiersz o garnku, o butach, którym poplątały się sznurówki. Jest wiersz o tym, jak drzewa iglaste pokłóciły się z liściastymi w lesie, o kropkach, które występują wszędzie, o deszczu, czy o tym co robić, kiedy jest nudno. Czyli tak naprawdę o tym wszystkim, co nas otacza, a na co czasami nie zwraca-*

autorka. – *Do książki tej powstały pacynki, które towarzyszą mi przez te wszystkie lata w pracy. Książka ta adresowana jest zarówno do dzieci, jak i rodziców, i pokazuje że pójście do szkoły to radosne wydarzenie i nie powinno wiązać się ze stresem.*

Zanim ukazała się kolejna książka autorstwa Anety Kołat minęło kilka lat. Ale były to lata twórcze. Zaowocowały one powstaniem zbioru wierszy, które ukazały się w książce pt. „WierszoPlecie w szkolnym świecie”. Pani Aneta tym razem zaprosiła najmłodszych czytelników do świata krasnali i bajkowych pór roku, „przemycając” w wierszach głoski dźwięczne i bezdźwięczne, oczywiście nie bez powodu. Autorka założyła bowiem, że książka ta dla odbiorców ma być nie tylko przyjemną lekturą, ale powinna stanowić także doskonały materiał o charakterze logopedycznym, uczący poprawnej wymowy. – *Co jest dla mnie równie ważne, po raz pierwszy na okładce mojej książki ukazało się zdjęcie klasy, której prowadziłam wychowawstwo. Te dzieci w tej chwili mają po 17 lat – dodaje z uśmiechem.*

Teraz przyszedł czas na czwartą książkę Pani Anety – „Ale heca, wiersze lecą”, na

camy uwagi. I to zostało ubrane w rymy, w słowa, w zabawne strofy, a z każdego wiersza wypływa pewien morał, niesie on ze sobą przesłanie, które uważam jest dobrym punktem wyjścia do dalszej rozmowy z dzieckiem – wyjaśnia pisarka.

Przy tej okazji Pani Aneta pracując nad książką zwróciła szczególną uwagę na jej wartość metodyczną – wszystkie teksty są

dużą czcionką i zostały wydrukowane na białych kartkach. – *Chodzi o to, aby nie przebodźcowywać dzieci, które podejmują naukę czytania. Aby ułatwić im ten proces, to po pierwsze tekstu nie jest dużo, jest on bardzo wyraźny, a po drugie nie jest zamazany żadnym kolorem. Strony z tekstem sąsiadują z odpowiadającymi treścią ilustracjami – rozwija temat autorka.*

Aneta Kołat, co już zostało wspomniane na początku, jest nauczycielką wczesnoszkolną i pracuje w Prywatnej Szkole Podstawowej nr 1 w Biedrusku. Jak zaznacza, codzienny kontakt z dziećmi pozwala jej dotrzeć odpowiednim tekstem do odpowiedniego wieku, a praca w szkole stanowi dla niej twórczą inspirację.

– *Muszę przyznać, że wydarzenia, które miały miejsce w naszej szkole opisałam w książce „Hura! Idę do szkoły!” – dodaje autorka. – Jest zatem opowieść o balu karnawałowym, i o tym, że ktoś zgubił się w szkole, oraz o tym, że chłopcy zamknęli się w skrzyni na kostiumy w teatrze.*

O tym oczywiście można dowiedzieć się czytając książkę, ale także podczas spotkań autorskich, bo te są nieodłącznym elementem twórczej pracy Pani Anety. Dla niej samej są to zawsze ważne i wyjątkowe chwile – bezpośredni kontakt z czytelnikami, którzy są bardzo wymagający i szczerzy w swoich opiniach. We wrześniu jedno ze spotkań odbyło się w Zespole Szkół w Biedrusku. W najbliższym czasie autorka planuje odwiedzić Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci Niewidomych w Owińskach, ponieważ książka „Ale heca, wiersze lecą” zostanie wydana w alfabecie Braille’a, z czego Pani Aneta jest bardzo dumna.

Wszystkich przy tej okazji zachęcamy do zapoznania się z książkami autorstwa Anety Kołat. Zapraszamy do księgarń, także tych internetowych.

bs

Harmonogram dni wolnych w gminnych szkołach podstawowych

Drugiego września uczniowie wrócili do szkolnych ławek. Natomiast zajęcia dydaktyczne zakończą się w piątek 27 czerwca 2025 roku. A jak w roku szkolnym 2024/2025 wygląda harmonogram dni wolnych od zajęć dydaktyczno-wychowawczych? Poniżej publikujemy informacje z poszczególnych placówek oświatowych, których organem prowadzącym jest Gmina Suchy Las.

- Dni wolne od nauki z powodu świąt, zimowej i wiosennej przerwy świątecznej oraz ferii zimowych przypadają we wszystkich szkołach w tych samych terminach:
- 1 listopada 2024 r. – Wszystkich Świętych
 - 23 grudnia – 31 grudnia 2024 r. – przerwa świąteczna
 - 1 stycznia 2025 r. – Nowy Rok
 - 6 stycznia 2025 r. – Święto Trzech Króli
 - 20-31 stycznia 2025 r. – ferie zimowe
 - 17-22 kwietnia 2025 r. – wiosenna prze-

- rwa świąteczna
- 1 maja 2025 r. – Święto Pracy
- Jednakże na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie organizacji roku szkolnego (Dz. U. 2023 r. poz. 1211) oraz po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej, rady rodziców i samorządu uczniowskiego, każdy dyrektor szkoły ma prawo ustalić zarządzeniem dodatkowe dni wolne od zajęć dydaktyczno-wychowaw-

czych w danym roku szkolnym, w celu lepszego funkcjonowania placówki. Informacje o dodatkowych dniach wolnych w poszczególnych szkołach w gminie zamieszczamy w tabeli poniżej.

Zebrała Hanna Skwarek
Referat Oświaty i Sportu
Urzędu Gminy SL

DODATKOWE DNI WOLNE OD ZAJĘĆ, TZW. DYREKTORSKIE – W ROKU SZKOLNYM 2024 / 2025

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Wojciecha Bogusławskiego w Suchym Lesie	Szkoła Podstawowa nr 2 im. Jana Pawła II w Suchym Lesie
<ul style="list-style-type: none"> • 2, 3 stycznia 2025 r. – dyżur w świetlicy • 2 maja 2025 r. – dyżur w świetlicy • 12 maja 2025 r. – dyżur w świetlicy • 13, 14, 15 maja 2025 r. – egzaminy klas ósmych, dyżur w świetlicy • 20 czerwca 2025 r. – dyżur w świetlicy 	<ul style="list-style-type: none"> • 31 października 2024 r. – dyżur w świetlicy • 2 maja 2025 r. – dyżur w świetlicy • 12-16 maja 2025 r. – egzamin ósmoklasisty, zajęcia opiekuńcze w świetlicy • 20 czerwca 2025 r. – dyżur w świetlicy
Szkoła Podstawowa w Zespole Szkół im. 7 Pułku Strzelców Konnych Wlkp. w Biedrusku	Szkoła Podstawowa w Zespole Szkół im. o. M. Żelazka w Chłudowie
<ul style="list-style-type: none"> • 14 października 2024 r. – dyżur w świetlicy • 31 października 2024 r. – dyżur w świetlicy • 2 stycznia 2025 r. – do odrobienia 7 grudnia • 3 stycznia 2025 r. – dyżur w świetlicy • 2 maja 2025 r. – dyżur w świetlicy • 13-15 maja 2025 r. – egzamin ósmoklasisty, zajęcia opiekuńcze w świetlicy • 16 maja 2025 r. – dyżur w świetlicy • 20 czerwca 2025 r. – do odrobienia 24 maja 2025 r. 	<ul style="list-style-type: none"> • 14 października 2024 r. – dyżur w świetlicy • 31 października 2024 r. – dyżur w świetlicy • 30 kwietnia 2025 r. – dyżur w świetlicy • 2 maja 2025 r. – dyżur w świetlicy • 13-15 maja 2025 r. – egzamin ósmoklasisty, zajęcia opiekuńcze w świetlicy • 20 czerwca 2025 r. – dyżur w świetlicy

REKLAMA

Mamy dla Państwa dwie najnowsze książki
Anety Kołat
pt. „Ale heca, wiersze lecą”,
z dedykacją autorki.

Żeby otrzymać książkę wystarczy wysłać e-mail na adres:
b.stachowiak@suchylas.pl, wpisując w jego tytule:

Ale heca, wiersze lecą.

**Książki otrzymają dwie pierwsze osoby,
które mail prześlą
14 października od g. 14.00.**

SPECJALISTYCZNY GABINET STOMATOLOGICZNY

dr hab. n. med. Tamara Pawlaczyk-Kamieńska
specjalista stomatologii ogólnej
specjalista protetyki stomatologicznej

www.stomatolog.suchylas.pl

- Stomatologia estetyczna
- Pełen zakres zabiegów i uzupełnień protetycznych w oparciu o najnowsze techniki laboratoryjne
- Implantoprotetyka
- Leczenie urazów zębów – złamanie zęba, zwichnięcie, wybicie
- Leczenie rozchwianych zębów
- Kompleksowe leczenie dzieci – leczenie próchnicy, leczenie chirurgiczne, protetyczne
- Indywidualne szyny ochronne dla sportowców
- Leczenie bruksizmu

Dni i godziny przyjęć: poniedziałek, wtorek, czwartek 13.00-20.00

Plac Grzybowy 22, Złotniki • tel. 61 8116098 • 786 899 249

Igrzyska Olimpijskie a... sport w gminie Suchy Las

Lato tego roku obfitowało w wydarzenia sportowe, które gromadziły w obiektach sportowych i przed telewizorami liczne grono kibiców. Wraz z nastaniem jesieni chcielibyśmy zachęcić wszystkich młodszych i starszych mieszkańców naszej Gminy do założenia sportowego stroju i wyjścia z domu, dla poprawienia kondycji, utrzymania dobrego zdrowia, a może i osiągnięcia sportowych sukcesów! Zapewne wielu z Państwa ma swoje ulubione obszary sportowej aktywności, ale tym niezdecydowanym możemy podsunąć też nowe pomysły.

W tym celu zwróciliśmy się do sołtysów i przewodniczących zarządów osiedli naszej Gminy z następującymi pytaniami: Jaki rodzaj aktywności sportowej możemy zaproponować naszym mieszkańcom? Jakie obiekty, bądź przedsięwzięcia w Państwa jednostce sprzyjają uprawianiu sportu?

W sierpniowym wydaniu „Gazety Sucholeskiej” opisaliśmy pokrótce bazę i ofertę sportową dla mieszkańców Biedruska, Chłudowa oraz Złotnik. Obecnie opisujemy ofertę pozostałych miejscowości Gminy.

Zaczynamy od najmniejszego sołectwa Jelonek, które nie ma żadnych terenów komunalnych, a więc i własnych obiektów sportowych. Mieszkańcy korzystają jednak po sąsiedzku z boiska przy ulicy Sosnowej w Złotnikach, oraz z zajęć organizowanych na Osiedlu Grzybowym: koszykówki mężczyzn i zajęć taneczno-ruchowych dla pań. Jest też przygotowana oferta – w miarę skromnych możliwości – w samym Jelonku, gdzie w wynajmowanej świetlicy wiejskiej stoją stoły do ping-ponga i gry w piłkarzyki. Od października ruszają zajęcia ruchowe z profesjonalnym instruktorem. Jak zapewnia sołtys Jelonka Pan Andrzej Bartkowiak – liczna grupa mieszkańców uprawia nordic walking.

W malowniczej wsi Gołęczewo, przepiękne tereny zielone, drogi wśród pól i łąk sprzyjają spacerom i bieganiu. Sołtecki samorząd od lat stara się umożliwić mieszkańcom aktywne spędzanie czasu. Obok placu zabaw zamontowano tyrolkę, urządzenia street workout'u i rampę. Dzieci mogą zagrać w piłkarzyki zewnętrzne, ping-ponga; nowe urządzenia otrzymała też siłownia zewnętrzna. Sołtys Gołęczewa Pani Katarzyna Kachel informuje, że jeszcze w tym roku na podstawie planu ma powstać niezbędna infrastruktura, która umożliwi przemieszczanie się pomiędzy poszczególnymi placami. Aktywnie można spędzić czas również na boisku trawiastym oraz na boisku do koszykówki, które można również zaadoptować do gry w siatkówkę. W tym roku GKS Gołęczewo rozpoczęło w ramach Akademii zajęcia z dziećmi dwa razy w tygodniu. Mieszkańcy mogą również korzystać w świetlicy wiejskiej z zajęć ruchowo-gimnastycznych przy muzyce, prowadzonych przez profesjonalną

trenerkę.

W Złotkowie prężnie działa drużyna piłkarska Złoci Złotkowo, która gra w klasie okręgowej i jest otwarta na nowych członków. To świetna okazja dla pasjonatów piłki nożnej, którzy pragną rozwijać swoje umiejętności na bardziej zaawansowanym poziomie. Boisko przystosowane jest do gry na poziomie 4 ligi. Drużyna zaprasza wszystkich chętnych; sport zespołowy to doskonała forma integracji społecznej. Złotkowo położone jest blisko lasu, co daje idealne warunki do biegania na świeżym powietrzu w otoczeniu natury. Co prawda są to drogi leśne, a nie przystosowane bieżnie, jednak bieganie w otoczeniu przyrody sprzyja nie tylko poprawie kondycji fizycznej, ale także wpływa pozytywnie na samopoczucie. Są więc propozycje wspólnych treningów biegowych, bądź nordic walking. Ponadto we wsi znajduje się siłownia zewnętrzna, a koszykówkę można potrenować na dostosowanym dla tej dyscypliny miniboisku. Zdaniem Pani sołtys Sylwii Sawińskiej warunki w pięknym Złotkowie sprzyjają rozwojowi wydarzeń sportowych, jak zawody czy turnieje. Mieszkańcy czekają jednak na rozszerzenie bazy sportowej we wsi. Umożliwi to rozwój sportu amatorskiego, który jest podstawą do osiągnięcia sukcesów sportowych na wyższym poziomie. Od sportu amatorskiego zaczyna się bowiem każda ścieżka kariery sportowej, a także kształtuje zdrowy tryb życia wśród mieszkańców.

Również niewielkie Zielątkowo położone na północno-zachodnich krańcach Gminy, może poszczycić się wieloma obiektami ułatwiającymi aktywne spędzanie wolnego czasu. We wsi znajduje się boisko wielofunkcyjne do piłki nożnej, siatkówki i koszykówki, oraz tor do jazdy na rolkach czy wrotkach. Indywidualnie można poćwiczyć na urządzeniach siłowni zewnętrznej. W świetlicy wiejskiej znajduje się stół do gry w cymbergaja, stół bilardowy. Również i tę malowniczą wieś okalają trasy sprzyjające uprawianiu nordic walking. Sołtys Zielątkowa Pan Łukasz Kaczmarek zapewnia, że wieś jest także przygotowana sportowo na „prawdziwą zimę”: jest górka saneczkowa oraz specjalne miejsce przy-

stosowane pod lodowisko.

Największa miejscowość naszej Gminy – Suchy Las, stanowiąca funkcjonalnie jeden organizm o charakterze osiedla podmiejskiego, podzielona jest organizacyjnie na dwa odrębne osiedla: Suchy Las i Suchy Las-Wschód. Chyba najwięcej do zaoferowania dla sportowo aktywnych mieszkańców ma zachodnia strona miejscowości. Znajduje się tu hala widowiskowo-sportowa z klubem fitness Fit Athletica, kryty

basen „Octopus”, a przy szkole podstawowej kompleks ogólnodostępnych boisk do piłki nożnej, koszykówki, siatkówki, oraz bieżnia lekkoatletyczna. W Suchym Lesie mamy trzy siłownie zewnętrzne, dwie górki saneczkowe, odrębne boisko do piłki nożnej i koszykówki, dwa boiska do siatkówki plażowej, w dwóch lokalizacjach stoją urządzenia street workout’u. Przewodnicząca zarządu osiedla Pani Sylwia Szenk zaprasza mieszkańców na bezpłatne zajęcia sportowe: Salsation, zajęcia WF Old Boys 35+, zajęcia piłkarskie trening piłkarski Old Boys, a także zajęcia rozciągająco - relaksujące „Wrzuć na luz”. W okresie wiosennym (maj/czerwiec) organizowane są też zajęcia na rolkach i z deskorolką.

Osiedle Suchy Las-Wschód – zdaniem przewodniczącej zarządu Pani Anny Ankiewicz – kojarzone jest przede wszystkim z Terenem Aktywnej Edukacji i Sportu, położonym na końcu ulicy Bogusławskiego. Na tym 7-hektarowym terenie znajdują się dwa tory pumptrack, miasteczko ruchu drogowego, boisko do siatkówki plażowej, stół do ping-ponga, piłkarzyki, mini-ścianka wspinaczkowa i tyrolka. Odbywają się tu zajęcia z jogi, pilatesu, karate dla dzieci. Są tu zlokalizowane start i meta marszów niedzielnych nordic walking grupy SUCHY LASKI, ale można spotkać także indywidualnych miłośników kijków, biegania przełajowego czy rowerzystów. We wschodniej części osiedla mieszkańcy

mogą korzystać również z dwóch siłowni zewnętrznych oraz placu z urządzeniami street workout’u. Osoby zainteresowane grą w piłkę mają do dyspozycji ogólnodostępne trzy miniboiska: jedno wielofunkcyjne oraz dwa do koszykówki.

Tak oto dobiega końca nasz minirajd po obiektach sportowych we wszystkich miejscowościach gminy Suchy Las. Planujemy jeszcze spojrzenie na gminny sport „z lotu ptaka”, ale to już w następnym wydaniu „Gazety Sucholeskiej”.

Opracowanie na podstawie materiałów przekazanych przez sołtysów i przewodniczących zarządów osiedli, oraz Referatu Komunalnego Urzędu Gminy.

Joanna Nowak

– PAŹDZIERNIK

KALENDARIUM WYDARZEŃ W JEDNOSTKACH POMOCNICZYCH

MIEJSCOWOŚĆ	DATA	WYDARZENIE	MIEJSCE
GOŁĘCZEWO	16 października godz. 17.00	OBCHODY DNIA SENIORA połączone z wydarzeniem „Danie Wspólnych Chwil”	Świątlica wiejska przy ul. Dworcowej w Gołęczewie
OSIEDLE GRZYBOWE	5 października godz. 9.00	GRZYBOWE NA GRZYBOBRANIU – integracyjna impreza wyjazdowa	Rejon lasów okalających Muzeum Młynarstwa w Jaraczu
	31 października godz. 18.00	HELLOWEEN – impreza dla dzieci i młodzieży	Boisko przy ul. Sosnowej w Złotnikach
SUCHY LAS - WSCHÓD	19 października godz. 17.00	KONCERT CHARYTATYWNY Fundacji Mam Marzenie, współorganizowany z CKiBP	Sala widowiskowa Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna przy ul. Szkolnej w Suchym Lesie
ZIELĄTKOWO	6 października godz. 12.00	XXV RAJD ROWEROWY „PIECZONA PYRA” im. Leszka Roszczyka i Grażyny Głowackiej	Polana przy boisku sportowym w Zielątkowie

SUCHY LAS – WSCHÓD

W dniu 10 września w Centrum Kultury w Suchym Lesie odbyło się Zebranie Mieszkańców osiedla Suchy Las-Wschód z udziałem wójta Grzegorza Wojtery. Głównym tematem zebrania był wybór zadania lokalnego i wnioski do budżetu Gminy na rok 2025.

Zebranie Osiedlowe Mieszkańców podjęło uchwałę o wyborze do zadania lokalnego następujących zadań:

- Integracja mieszkańców (w tym ogólnodostępne warsztaty i kursy dla dzieci i dorosłych).
- Zakup koszy na psie odchody i koszy na śmieci.
- Nasadzenia na osiedlu i ich pielęgnacja o

łącznej wartości 15 000 zł.

- Projekt ścianki do tenisa na Terenie Aktywnej Edukacji i Sportu.
- Dofinansowanie eko-muralu dla Przedszkola Leśnych Ludków.
- Kurs pierwszej pomocy dla mieszkańców.
- Nowa zabawka na plac zabaw przy ul. Bogusławskiego, wymiana starej „ciuchoci”.
- Instalacje na wybiegu dla psów – tunel.

Wójt Grzegorz Wojtera przedstawił zebrany stan inwestycji na osiedlu: Spółka Aquanet jest w trakcie wyboru oferty wykonawcy budowy kanalizacji w rejonie ulic: Suchej, Mokrej, Polnej, Źródlanej, Starej Drogi i przyległych. Według informacji do końca października ma nastąpić podpisanie umowy. 20 września, to data składania ofert do przetargu w sprawie projektowania kanalizacji deszczowej i nawierzchni na wcze-

śniej wymienionych drogach. Kończą się prace budowlane na ul. Kraterowej, a do końca października ma zostać zakończona budowa ulic Krętej i Łąkowej. W drugiej połowie września zostało zaplanowane ułożenie płyt na ul. Księżycowej. Na przełomie września i października nastąpi wymiana nasadzeń na skrzyżowaniu ulic Bogusławskiego i Rolnej.

W ramach przetargu „Rozświetlamy Polskę” zostaną wymienione lampy uliczne na LED-owe. Otwarcie przetargu nastąpiło 9 września.

Anna Ankiewicz
Przewodnicząca Zarządu Osiedla

ZŁOTNIKI – OSIEDLE

Investycje gminne

Mija III kwartał 2024 roku. Warto zatem zastanowić się, co udało się wykonać z zaplanowanych na ten rok inwestycji w Złotnikach-Osiedlu. Wybudowano wodociąg w ul. Olchowej. Dokończono budowę kanalizacji sanitarnej i utwardzono płytami betonowymi ulicę Reja, Prusa i Słowackiego. Zakończono budowę ulic Spacerowej i Pagórkowej. Zamontowano tablice świetlne informujące o strefie skrzyżowań równorzędnych we wschodniej części osiedla. Zamontowano na ścianie dworca kolejowego w Złotnikach defibrylator. Zbudowano siłownię zewnętrzną na placu zabaw przy ul. Kochanowskiego. Prawdopodobnie uda się jeszcze w tym roku zbudować sieć wodociągową dł. ok. 160 m od ul. Obornickiej do ul. Radosnej, co umożliwi podłączenie wszystkich działek na tym odcinku.

Do tej pory nie udało się wykonać poszerzonej koncepcji o kosztorys szkoły podstawowej w Złotnikach, co stworzyłoby realną szansę na pozyskanie środków zewnętrznych na jej budowę w latach 2025-2026. Przesunięto na kolejny rok budowę ścieżki rowerowej wzdłuż ul. Obornickiej, pomiędzy ul. Młodzieżową w Suchym Lesie a ul. Pawłowicką w Złotnikach. Nie mamy informacji, żeby cokolwiek działo się w Złotnikach Parku w zakresie budowy boiska sportowego oraz budowy ul. Lazurytowej wyprowadzającej ruch z osiedla Złotniki Park w ul. Obornicką. Odłożona zostanie też budowa ul. Czołgowej. Nic nie dzieje się w zakresie budowy infrastruktury kanalizacyjnej pomiędzy ulicami Łągiewnicką a Pawłowicką, czy projektu ścieżki rowerowej wzdłuż torów kolejowych – ul. Mosiężna. Wiemy natomiast, że nie powstanie z powodu braku macierzy

gminny monitoring obejmujący między innymi skrzyżowania Azaliowa/Pigwowa oraz Obornicka/Pawłowicka. Nie ma jeszcze zamontowanej lampy doświetlającej plac zabaw przy ul. Miłej.

Boisko sportowe

Na naszym osiedlu mamy 3 place zabaw z siłowniami zewnętrznymi oraz 1 boisko do mini koszykówki. To stanowczo zbyt mało jak na jedną z największych i najszybciej rozwijających się jednostek pomocniczych. Niestety, infrastruktura sportowa i rekreacyjna nie nadąża u nas za rozwojem demograficznym, chociaż mamy ogromny potencjał w postaci gminnego gruntu obok przedszkola AKADEMOS. Teren ten przeznaczony jest na budowę szkoły wraz z wielofunkcyjnym boiskiem o wymiarach 46 x 37 m ze sztuczną nawierzchnią. Zaprojektowane już boisko ma być podobne do tego z os. Grzybowego. Od roku trwają jednak poszukiwania środków zewnętrznych na jego realizację. Niestety, nie idzie to dobrze, a sytuacja finansowa Gminy nie pozwala widocznie na finansowanie tego zadania ze środków własnych. Szkoda, że pomimo wniosku Zarządu Osiedla, Gmina nie uprzywilejowała nawet terenu przy przedszkolu, co pozwoliłoby przecież na jego tymczasowe wykorzystanie na cele rekreacyjne. To ewidentne marnowanie zasobów.

Wyjazd do Karczówki

W sobotę 21 września przy przepięknej pogodzie odwiedziliśmy agroturystykę Karczówka. W tym roku nie poszliśmy w ilość, lecz w jakość. 60 mieszkańców znalazło w sumie pięć niespotykanej urody grzybów. Chociaż zbiór nie był imponujący, to warsztaty szkoleniowe należy uznać za bardzo pouczające. W przerwie pomiędzy „wykładami” mogliśmy wysłuchać wspaniałego koncertu akordeonowego w wykonaniu naszego sąsiada. Wyjazd nasz miał głęboki integracyjny oraz edukacyjny sens. Serdecznie dziękujemy właścicie-

lom Karczówki za wspaniałą, zdrową, domową kuchnię.

Pomoc dla powodzian

Serdeczne podziękowania dla wszystkich naszych mieszkańców, których bezinteresowna pomoc powodzianom przybrała realną i wymierną postać. Zebrane na terenie naszego osiedla dary trafią do mieszkańców gminy Głucholąza. Informujemy, że dary dla powodzian można nadal przekazywać do naszych lokalnych sklepów, tj. u pani Sabiny Chrzan – ul. Łągiewnicka 29, w MarWit – ul. Łągiewnicka 1 oraz u pani Elżbiety Raflik w Warzywniaczku przy ul. Zielonej, a także w Salonie Fryzjerskim pani Doroty Wiśniewskiej – ul. Kwiatowa 3a i Gabinetie

Kosmetycznym pani Moniki Budy – ul. Tulipanowa 3. Z góry serdecznie dziękujemy!

Bardzo prosimy o śledzenie naszego profilu FB: facebook.com/zlotnikiosiedle oraz strony internetowej: www.zlotniki.suchylas.pl. Znajdziecie tam Państwo wszystkie bieżące informacje o sprawach naszego osiedla.

Michał Przybylski
Przewodniczący Zarządu Osiedla

„Jak trudno żegnać kogoś,
kto jeszcze mógł być z Nami...”

Strażacy z OSP Gołęczewo z głębokim żalem i smutkiem przyjęli wiadomość o śmierci dwóch strażaków, którzy zginęli podczas pełnienia służby w trakcie pożaru w dniu 25 sierpnia br. przy ul. Kraszewskiego w Poznaniu.

Żegnamy

ST. OGN. ŁUKASZA WŁODARCZYKA

z JRG nr 2 KM PSP w Poznaniu

oraz

ST. OGN. PATRYKA MICHAŁSKIEGO

z JRG nr 1 KM PSP w Poznaniu.

Łączymy się w bólu i żałobie, składając kondolencje Rodzinom, Bliskim oraz Kolegom z Jednostek PSP w Poznaniu, pamiętając o ich poświęceniu oraz niezłomnej służbie.

Pani Adrianie Błoch-Drzewieckiej
najszerzej wyrażamy współczucie,
wsparcia i otuchy
w trudnych chwilach
z powodu śmierci

OJCA

składają

Koleżanki i Koledzy
ze Szkoły Podstawowej nr 1
w Suchym Lesie

OSIEDLE
GRZYBOWE**Zadania lokalne bieżące i na 2025 rok, nowy grafik atrakcji na osiedlu**

W dniu 18 września odbyło się osiedlowe Zebranie Mieszkańców, na którym zdecydowaliśmy o wydatkach na kolejny rok. Dyskusja czasami była burzliwa, ale ostatecznie zaplanowaliśmy takie rzeczy jak: kolejne elementy zagospodarowania na boisku, kosze na psie odchody, zajęcia integracyjne naszych stałych cykli spotkań (warsztaty zielarskie, zajęcia plenerowe na boisku czy polanie pod lasem). Przegłoszono także szereg wniosków do budżetu centralnego np.: o modernizację kanalizacji deszczowej w ul. Sosnowej (pokłócie zalewania posesji), o koszty dyslokacji osiedlowej świetlicy, o koszty modernizacji Placu Grzybowego, czy szereg postulatów infrastrukturalnych na osiedlowych drogach. Pełny tekst uchwał znajduje się na naszej stronie osiedlowej.

Przypomniano także tegoroczne realizacje w ramach Zadania Lokalnego '2024, jak i z budżetu centralnego Gminy. W tym roku na osiedlu zakończyliśmy zabudowę polany pod lasem przy ul. Muchomorowej (wg projektu z ZL) oraz kontynuowany jest projekt modernizacji Placu Grzybowego, a także dokończenia ścieżki rowerowej w ul. Muchomorowej (te inwestycje mają mieć miejsce w przyszłym roku). Czekamy jeszcze w tym roku na doposażenie boiska oraz nowe nasadzenia. Niestety jak dotąd z centralnego budżetu nie udało się zrealizować brakującej ścieżki – chodnika w ul. Sosnowej do Jodłowej/Ryzdowej.

Atrakcje po wakacjach i na nowy sezon

Kończyliśmy wakacje dwoma akcentami: tradycyjnym już kinem plenerowym na boisku (30.08) oraz koncertem mistybetańskich na polanie pod lasem (31.08). Wrzesień powakacyjnie przyniósł szereg zmian w grafiku naszych zajęć stałych – przypominamy, że zajęcia harcerskie, klu-

bu „Dębowego Liścia” czy kółka brydżowego – zostały przeniesione do lokalu przy ul. Nektarowej 21. Pozostałe zajęcia nadal mają miejsce w naszej świetlicy przy Placu Grzybowym. Pojawiły się też nowe propozycje lub powakacyjne powroty, jak zajęcia QIGONG – zatrzymanie w ruchu (prowadzone przez autorkę koncertu na polanie p. Karolię Kontschyts). Wróciły zajęcia dla dzieci (rytmiczne, joga, angielski oraz szachy), cały czas mamy zajęcia „Joga na krzesła” dla seniorów czy zajęcia fitnessowe, TAI CHI i jogowe dla dorosłych. Fantastycznie rozwijają się codziennie warsztaty zielarskie ZIOŁA NA GRZYBOWYM – nadal cieszą się dużą frekwencją, a przy nich cykl zajęcia z ajurwedy i refleksologii, a ostatnio wprowadziliśmy zajęcia z Masażu Twarzy. Kontynuujemy także zajęcia plenerowe – tak długo jak aura pozwoli (joga rodzinna i joga dla wszystkich na polanie pod lasem) oraz całorocznie zajęcia na boisku (salsation, grupy piłkarskie dla dzieci i pań oraz WF i koszykówka dla każdego chętnego). Kompletny zaktualizowany grafik propozycji znajduje się na naszej osiedlowej stronie.

GRZYBOWE NA GRZYBOBRANIU, SALSATION w Karpaczu, pomoc powodziom

Tradycyjnie już kolejny rok Zarząd Osiedla organizuje integracyjną imprezę wyjazdową – autobusem w lasy okolic muzeum młynarstwa w Jaraczu w dniu

5 października. To spotkanie kilkudziesięciu mieszkańców, którzy poza ideą grzybobrania mają okazję spotkać się przy ognisku, zwiedzić muzeum młynarstwa, a i dzieci przeżyją przygodę „od ziarenka do bochenka”. Inna osiedlowa grupa integracyjna SALSATION już po raz trzeci zorganizowała wyjazd autokarowy – tym razem weekendowo do Karpacza, co ostatecznie po dramacie powodziowym okazało się przemyślaną decyzją, by i w ten sposób wesprzeć tereny Dolnego Śląska.

Trudno nie docenić i nie zauważyć szeregu inicjatyw naszych mieszkańców, którzy nie tylko włączyli się w tym czasie do ogólnogminnej zbiórki darów dla powodziom, ale także zorganizowane zostały bezpośrednie transporty do Stronia Śląskiego. Anonimowi sponsorzy zakupili także już szereg sprzętów AGD i nadal deklarują inne formy zbiorów, w tym pieniężnych. Wielkie podziękowania także dla ekipy wolontariuszy z osiedla, która pojechała z pomocą fizycznej pracy przy robotach porządkowych. Wiemy, że to nie koniec tych inicjatyw.

Jarosław Dudkiewicz
Przewodniczący Zarządu Osiedla

Informacje Radnej Powiatowej

W związku z wyborem do Rady Powiatu w Poznaniu z przyjemnością na łamach „Gazety Sucholeskiej” będę Państwu przekazywać informacje z Powiatu dotyczące naszej Gminy.

W sierpniu Rada Powiatu zwiększyła o 1mln zł środki na wymianę pieców dla mieszkańców powiatu, dzięki czemu wszyscy składający wnioski w 2024 roku, którzy znaleźli się na liście rezerwowej, będą mogli skorzystać z dofinansowania.

7 września w Bolechowie odbył się roczny festyn „Bezpieczni w Powiecie”, na którym Ochotnicze Straże Pożarne z 17 gmin powiatu otrzymały agregaty prądotwórcze. W tym roku z terenu naszej gmi-

ny wyróżniona została OSP Gołęczewo. Wśród wielu atrakcji dla dzieci i dorosłych był występ Orkiestry Dętej z Chłudowa.

W czerwcu zapisano w Wieloletniej Prognozie Finansowej Powiatu Poznańskiego kwotę przeszło 8 mln zł na dofinansowanie budowy Zintegrowanego Węzła Przesiadkowego w Suchym Lesie i Poznaniu wraz z wiaduktem przy ulicach Sucholeskiej i Biskupińskiej.

Zasiadam w trzech komisjach: Komisji

Polityki Społecznej i Ochrony Zdrowia, Komisji Finansów i Gospodarowania Mieniem Powiatu, Komisji Komunikacji, Budownictwa i Infrastruktury – funkcja wiceprzewodniczącej.

Jak zawsze zapraszam Państwa do kontaktu w sprawach gminnych, które są objęte zadaniami Powiatu.

Anna Ankiewicz
Radna Powiatu w Poznaniu

Z sesji Rady Gminy Suchy Las

Joanna Pągowska
Przewodnicząca
Rady Gminy
Suchy Las

IV sesja Rady Gminy Suchy Las odbyła się 29 sierpnia o godzinie 16.30 w sali konferencyjnej Parku Wodnego Octopus w Suchym Lesie. Porządek obrad sesji sierpniowej został zmieniony poprzez dodanie punktu: „Przedstawienie informacji o kondycji i strategii spółki LARG przez jej Organy”.

Kolejny punkt to przyjęcie dwóch protokołów – z II sesji w dniu 23 maja oraz z III sesji w dniu 26 czerwca 2024 roku.

Punkt czwarty porządku obrad to podjęcie uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia Strategii Rozwoju Gminy Suchy Las na lata 2025-2034 oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu Strategii, w tym trybu konsultacji. Uchwała podjęta jednomyślnie.

W punkcie piątym Rada Gminy jednomyślnie podjęła uchwałę w sprawie wyrażenia woli przejścia dróg przez Gminę Suchy Las od Skarbu Państwa – GDDKiA oraz partycypacji przez Gminę Suchy Las w kosztach związanych z realizacją poszerzenia dodatkowych jezdni oraz realizacją ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż dróg równoległych, przewidzianych po zachodniej stronie drogi ekspresowej S11, w ramach inwestycji pn. „Budowa drogi ekspresowej S11 Piła Poznań na odcinku Oborniki – węzeł Poznań Północ wraz z obwodnicą Obornik”.

W kolejnym punkcie Rada podjęła uchwałę zmieniającą opłatę reklamową.

W dalszej kolejności Rada Gminy wysłuchała informacji o kondycji i strategii spółki komunalnej LARG. Rozpoczęto od prezentacji, którą przedstawił nowy prezes Pan Wojciech Ptak, który mówił także o swoim doświadczeniu. Dotychczas LARG zajmował się podatkiem transportowym, LARG Office, wsparciem przedsiębiorców oraz Gminy, natomiast w nowej strategii znalazły się: wsparcie jednostek organizacyjnych, LARG jako operator projektów, wsparcie NGO, komunikacja i PR. Pan Prezes przedstawił radnym nowego pracownika spółki Panią Annę Ohirko, zaangażowaną w kampanię wyborczą Pana Wójta w ostatnich wyborach samorządowych, jako specjalistkę od wsparcia trzeciego sektora, w którym Pan Prezes ma mniejsze doświadczenie. Co do kondycji spółki, to odnotowuje ona straty co roku, obecnie skumulowana strata

netto wynosi 1 700 000 zł, ale przynosi ona dochód Gminie od środków transportowych około 11 mln zł rocznie. Prezes widzi duże zagrożenia w obszarze środków transportowych, spadek zarejestrowanych środków transportowych: 2021 rok – to 2464 rejestracje, 2022 – 1828, 2023 – 1421, ale Spółka ma plany dotyczące utrzymania środków transportowych przez kampanię promocyjno-reklamową oraz strategię benefitów dla klientów rejestrujących pojazdy. Prezes widzi możliwość przygotowania Strategii oraz Gminnego Programu Rewitalizacji. Następnie przedstawił potrzeby związane z rozwojem działalności LARG-u w 2025 roku: kampania promocyjno-reklamowa, doposażenie sali konferencyjnej m.in. aneks kuchenny, lądogomat oraz program do zarządzania wirtualnym biurem. Kolejny slajd przedstawiał miesięczne koszty operacyjne spółki LARG Sp. z o.o.:

- koszty miesięczne netto: 61 950 zł,
- koszty jednoroczne netto: 86 000 zł, miesięczne: 14 333,33 zł.

Łącznie miesięcznie netto: 76 283,33 zł.

Zysk firmy: 2 041,87zł (planowany).

Przyszedł czas na pytania radnych. Jako pierwszy głos zabrał radny Jarosław Dudkiewicz, który wspomniął o kontroli w spółce LARG, przeprowadzonej przez Komisję Rewizyjną, zakończoną 12 kwietnia 2024 roku i o protokole, który powstał po jej zakończeniu. Prezes przyznał, że nie jest mu znany. Radny wspomniął, że Spółka 3 lata temu otrzymała nowe zadania, a mianowicie miała być inwestorem zastępczym strategicznych inwestycji w gminie takich jak: projekt i budowa wiaźduktu wzdłuż ul. Sucholeskiej, projekt i budowa Urzędu Gminy, projekt i budowa ścieżki rowerowej wzdłuż ul. Obornickiej, a z prezentacji wynika, że inwestorstwo zastępcze nie będzie obszarem działania Spółki. Prezes potwierdził, że ten obszar wraca do urzędu. Radny przedstawił jeden z wniosków pokontrolnych, który mówił, że radni oczekują zwiększenia powierzeń dla Spółki zadań inwestycyjnych, chociażby dlatego, że koszty jej utrzymania są wysokie, a ówczesny Referat Budowlano-Inwestycyjny był niewydolny. W dalszej kolejności na pytania odpowiadał przewodniczący Rady Nadzorczej Pan Krzysztof Czorny, informując, że Rada Nadzorcza zatrudniła już trzeciego prezesa. Rada Nadzorcza realizuje zadania nałożone ustawą i umową Spółki. LARG jest spółką gminną, która realizuje pewne zadania, a Rada Nadzorcza nadzoruje pracę Zarządu, który otrzymał zadania z Gminy. Radna Joanna Radzięda spytała, czy jest zagrożenie związane z postępowaniem likwidacyjnym Spółki, czy jest konieczność dokapitalizowania i co się wydarzy jeśli Rada Gminy nie zgodzi się z wizją Spółki i 76 tys. zł na jej utrzymanie. Przewodniczący poprosił Prezesa o odpowiedź, który przekazał

informację, iż Wójt zarządzeniem przekazał spółce 118 000 zł na funkcjonowanie do połowy września. Radna nie uzyskawszy odpowiedzi spytała Wójta, czy co miesiąc będzie przekazywał środki na utrzymanie Spółki. Wójt poinformował, że są różne narzędzia, a On jest wręcz zobowiązany zapewnić ciągłość działania jednostek.

Kolejnym punktem obrad była uchwała w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2024. Rada Gminy przyjęła 3 autopoprawki Wójta przedstawione przez skarbnik Monikę Wojtaszewską. Radni złożyli wnioski przywracające środki finansowe do budżetu, które miały być zdjęte lub przesunięte na inne lata przez Wójta. Wnioski te dotyczyły między innymi: Suchy Las budowa pełnej infrastruktury w rejonie ulic Mokrej, Wodnej, Deszczowej, Suche, Polnej, Chmielnej, Zakole, Strumykowej; ścieżka rowerowa wzdłuż ul. Obornickiej; ścieżka rowerowa przy ul. Mosiężnej; koncepcja szkoły w Złotnikach; budowa miasteczka rowerowego w Biedrusku, Suchy Las-Wschód przebudowa ul. Leśnej. Uchwała podjęta jednomyślnie.

Punkt dziewiąty porządku obrad to podjęcie uchwały w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej. Radny Grzegorz Słowiński przywrócił środki finansowe na budowę szkoły w Złotnikach na lata 2025 i 2026. Rada przyjęła autopoprawkę Wójta i jednogłośnie przyjęła uchwałę.

Trzy kolejne uchwały dotyczyły zaciągnięcia pożyczek na realizację instalacji fotowoltaicznej w Szkole Podstawowej nr 1 w Suchym Lesie, budowę przyłączy do sieci kanalizacji sanitarnej oraz budowę zielonych przystanków na terenie gminy Suchy Las. Uchwały zostały podjęte.

Kolejny przyjęty projekt uchwały to pomoc finansowa dla Województwa Wielkopolskiego w ramach transportu publicznego.

Kolejne projekty uchwał bez dodatkowych zapytań, kontrowersji czy uwag, zostały przyjęte przez radnych jednomyślnie. Był to pakiet 3 projektów uchwał, dotyczących najmu części działek w Złotnikach i Suchym Lesie.

W punkcie siedemnastym Rada zgodziła się na obniżenie ceny wywoławczej niezabudowanej nieruchomości w Zielątkowie w drugim przetargu.

Punkt osiemnasty został wycofany z porządku obrad przez radnego Kacpra Czaczyka. Do wniosku radnego przychyliła się cała Rada.

Na koniec pozostaje mi stwierdzić, że IV sesja Rady Gminy była najdłuższą jak dotąd sesją w tej kadencji. Trwała od godziny 16.30 do ok. 23.15. Pełen materiał, dotyczący przebiegu sesji oraz wyniki głosowań dostępne są na stronie BIP Urzędu Gminy Suchy Las: [bip.suchylas.pl/Rada Gminy/Sesje Rady Gminy/Protokoły \(kadencja 2024-2029\)](http://bip.suchylas.pl/Rada%20Gminy/Sesje%20Rady%20Gminy/Protoko%C5%82y%20(kadencja%202024-2029)), natomiast nagranie dostępne jest w serwisie eSesja.tv.

To był piękny odzew, odzew ludzkich serc

Ogrom zniszczeń, ludzkich nieszczęść. Wrześniowa powódź spowodowała straszliwe spustoszenie na południu Polski, zamieniając spokojne miasta i wsie w arenę dramatycznej walki o przetrwanie. Niszczycielski żywioł pochłaniał wszystko na swojej drodze – domy, mosty, drogi, uprawy. Ludzie z przerażeniem patrzyli, jak dorobek ich życia znika pod wodą.

To tragedia, która na długo pozostanie w pamięci Polaków. Ale w jej obliczu po raz kolejny pokazaliśmy, że nie jesteśmy obojętni na ludzkie nieszczęście i potrafimy ofiarnie pomagać. W całej gminie we wszystkich miejscowościach niezwłocznie ruszyły akcje pomocowe – organizowane jednostkowo i wspólnie. Dary dla powodziarzy zbierali i przekazywali mieszkańcy, rolnicy, przedsiębiorcy, urząd, instytucje, jednostki pomocnicze – sołectwa, zarządy osiedli, jednostki organizacyjne, organizacje, parafie, placówki oświatowe, firmy – nie jesteśmy w stanie wszystkich wymienić z imienia czy nazwy, by kogoś nie pominąć, ale wszystkie powstały z potrzeby serca i wszystkim przyświecał jeden wspólny, szlachetny cel.

– *Bardzo poruszyła nas sytuacja powodziarzy, dramat ludzi, którzy walczyli z żywiołem. Dlatego w naszej remizie zorganizowaliśmy zbiórkę rzeczową, a na koncie naszego OSP uruchomiliśmy zbiórkę pieniężną dla powodziarzy* – mówi dh. Urszula Ćwiertnia z OSP Gołęczewo. – *Wszystkie zebrane i zakupione dary, które dostarczyły do nas także ze swoich punktów zbiórek OSP Chłudowo, OSP Zielątkowo, Zarząd Osiedla Złotniki-Osiedle, Sołectwo Złotniki Wieś, KGW Złotkowo zostały dostarczone wypełnionymi po brzegi busami do Nowego Świętowa w gminie Głucholazy, Stronia Śląskiego i Trzebieszowic. Dziękujemy wszystkim, którzy okazali serce powodziarzom, zaoferowali swą pomoc i wsparcie.*

Z kolei w Suchym Lesie dla poszkodowanych w powodzi bramy garażu otworzyło Centrum Kultury. Tu również najpotrzebniejsze rzeczy dostarczali okoliczni mieszkańcy w związku z apelem Zarządu Osiedla Suchy Las i Zarządu Osiedla Suchy Las-Wschód, ale także przywożone były ze zbiórek zorganizowanych m.in. przez strażaków w remizie OSP Suchy Las, przez Parafię i Zarząd Osiedla w Biedrusku, przez Sołectwo w Jelonku i przez

na terenach dotkniętych powodzią.

Mieszkańcy, z którymi mieliśmy okazję rozmawiać w punktach, gdzie przyjmowano dary, byli bardzo poruszeni tym, co spotkało ludzi na południu Polski. Dla niektórych ten dramat był bardzo osobisty – z racji tego, że dotknął ich bliskich, kogoś z rodziny czy przyjaciół, i bardzo przeżywali kolejne doniesienia o zniszczeniach, jakie poczyniła fala powodziowa. Wszyscy jednak byli zbudowani tak licznym odzewem i chęcią niesienia pomocy.

Pomoc otrzymali także rolnicy z terenów powodziowych od naszych rolników. Tiry wypełnione słomą, sianem, zbożem, warzywami pojechały do Trzebieszowic, w okolicy Łądka Zdroju. – *Powiem Pani, że tam jest tragedia. Byliśmy w szoku, jak to wszystko zobaczyliśmy* – mówi Adam

Schneider ze Stowarzyszenia Rolników Indywidualnych i Producentów Żywności RAZEM. – *Samochody w rzekach, całkowicie porozbijane, powyrywane drzwi, maski, sama karoseria. Dom taki ze skośnym dachem, powiedziałbym normalnej wielkości, jakby wyrwany z ziemi i postawiony na dachu. Masa zwierząt się potopiła, na razie jeszcze ich nie mogą odnaleźć. U dziewczyny, która tam na miejscu koordynuje przyjęcie pomocy, oni mają gospodarstwo i 30 hektarów*

rzepaku im wymyśli. Myślę, że ta pomoc im pomoże jakoś tam przetrwać, przynajmniej te najbliższe miesiące, aż będą w stanie podjąć decyzję co dalej.

Mieszkańcy gminy Suchy Las na tych działaniach nie poprzestają. Deklarują swą dalszą pomoc i działają. Akcje nadal trwają lub będą kontynuowane. To naprawdę budujące, że w obliczu nieszczęścia innych potrafimy zjednoczyć się razem i nieść pomoc tam, gdzie jest ona potrzebna.

Barbara Stachowiak
Dziękujemy za udostępnienie zdjęć na okładkę „Gazety Sucholeskiej” Annie Ankiewicz i Adamowi Schneiderowi.

Zarząd Osiedla na Osiedlu Grzybowym. Stąd transporty z darami dotarły do potrzebujących w Łomnicy, Brzegu, Lewinie Brzeskim, w Łądku Zdroju, Nysie czy Głucholazach.

Wszędzie zaangażowanych było mnóstwo osób – dzieci, młodzieży, dorosłych, firm – zarówno podczas przyjmowania darów, przygotowania do transportu i wreszcie w samym transporcie, a nawet pomocy powodziarzom tam na miejscu. Lista zbieranych rzeczy na bieżąco była uaktualniana i dostosowywana do zapotrzebowania

FOT. B. STACHOWIAK

Dlaczego, co i za ile – czyli system kaucyjny w Gminie Suchy Las

Większość z nas doskonale pamięta działający od wielu, wielu lat zwrot butelek szklanych. Historia skupów butelek sięga aż 1934 roku, kiedy to 30 marca ogłoszono zarządzenie Ministerstwa Skarbu nakładające obowiązek przyjmowania przez detalicznych sprzedawców butelek zwrotnych od klientów. Od tego czasu zwrot powyższych opakowań trwa nieprzerwanie do dziś. Pamiętam jak za dawnych lat zbierało się butelki, by następnie w miejscowym sklepie spożywczym uzyskać za nie pieniądze na lody czy oranżadę.

Dziś stajemy w obliczu wchodzącego od 1 stycznia 2025 roku systemu kaucyjnego w Polsce, który zbieraniem obejmie szereg opakowań i odpadów opakowaniowych. Będą to jednorazowe butelki z tworzyw sztucznych do 3 litrów, szklane butelki wielorazowego użytku do 1,5 litra oraz metalowe puszki o pojemności do 1 litra. Jak podaje na swojej stronie internetowej Ministerstwo Klimatu i Środowiska: „Puste opakowania będzie można oddać do sklepu, aby odzyskać wcześniej zapłaconą kaucję. Duże sklepy, o powierzchni powyżej 200 metrów kwadratowych¹ będą w tym celu musiały odbierać puste opakowania. Pozostałe placówki handlowe (o mniejszej powierzchni) będą mogły przystąpić do systemu i odbierać opakowania objęte kaucją na zasadzie dobrowolności.

Do jednorazowych butelek z plastiku do 3 litrów, szklanych butelek wielorazowego użytku do 1,5 litra oraz metalowych puszek o pojemności do 1 litra, doliczona zostanie kaucja, której wysokość zostanie określona w rozporządzeniu. Aby odebrać kaucję w sklepie, nie trzeba będzie okazywać paragonu, potwierdzającego jej wcześniejsze zapłacenie”.²

Ile zatem otrzymamy „zwrotu” za poszczególne opakowania?

Kaucja za jedną sztukę opakowania została ustalona na 50 groszy dla butelek jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych na napoje o pojemności do 3 litrów oraz dla puszek metalowych o pojemności do 1 litra, natomiast za butelki szklane wielokrotnego użytku o pojemności do 1,5 litra będzie to 1 zł.

Kluczowe jest słowo „zwrot”. Na początku powyższe wartości doliczane są do opakowania danego produktu i żeby ją odzyskać będziemy musieli wrzucić np. butelkę po wodzie do automatu (zwanego recyklomatem) znajdującego się w sklepie czy markecie. Do ustalenia pozostaje jednak kwestia zginięcia opakowań przed wrzuceniem. Musimy czekać na konkretne instrukcje, które z pewnością pojawią się w sieci lub bezpośrednio w punktach handlowych.

Nowy typ zbiórki został wprowadzony na mocy Ustawy z dnia 13 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi oraz

niektórych innych ustaw (ze względu na przyjętą przez Parlament Europejski tzw. Dyrektywę SUP, której celem jest zmniejszenie wpływu niektórych produktów z tworzyw sztucznych na środowisko). Od tego momentu, na arenie naszego kraju rozpoczęła się żywa dyskusja różnych zainteresowanych „stron” i trwa do dzisiaj. Interesariuszy jest bardzo dużo, a są to m.in. producenci opakowań, podmioty reprezentujące, czyli operatorzy systemu, instalacje przetwarzające odpady, a także samorządy gminne.

Przyznam Państwu, że od dłuższego czasu bardzo obserwuję ten temat, ponieważ z pewnością będzie miał wpływ na gminny system gospodarki odpadami. Dlaczego? Już odpowiadam. W odniesieniu do znanego Państwu żółtego worka do odpadów metali i tworzyw sztucznych oraz zielonego/białego worka na odpady opakowaniowe ze szkła (na osiedlach oczywiście występują pojemniki), trzeba powiedzieć krótko – system kaucyjny może wyciągnąć to co najcenniejsze. Brak cennych odpadów w naszej selektywnej zbiórce spowoduje z pewnością wzrost ceny za przyjęcie tzw. żółtego worka przez sortownię. Z żółtego worka do recyklingu nadaje się niestety tylko ok. 30-40% odpadów, z czego przewagę stanowi butelka PET i puszki metalowe/aluminiowe.

W okresie letnim wysłaliśmy do kilku instalacji zapytania o przewidywaną cenę przyjęcia żółtego worka w 2025 roku (start

kaucji). W większości przypadków otrzymaliśmy odpowiedź, że sortownie nie są w stanie na ten moment przewidzieć ceny. I w sumie trudno się dziwić, skoro nie wiadomo – po pierwsze czy organizacyjnie zostanie wszystko przygotowane do 1 stycznia 2025 roku, a po drugie jak zachowa się konsument. Czy będzie nam się chciało zabierać kaucyjne odpady do marketu/sklepu? Czy wartość kaucji będzie nas motywowała? Pytań jest ogrom.

Jak podaje Deloitte (międzynarodowa firma doradcza świadcząca usługi m.in. audytów) w raporcie pn. „System kaucyjny – koszty, perspektywy, szanse” (publikacja wrzesień 2024 r.), koszt inwestycyjny związany z uruchomieniem systemu kaucyjnego w Polsce szacuje się na kwotę 14,2 miliarda zł (na lata 2025-2034). Z kolei koszt operacyjny funkcjonowania systemu kaucyjnego szacowany jest na łączną kwotę 23,1 mld zł w perspektywie 10 lat. Kwoty przerażają.

Na zachodzie łącznie z systemem kaucyjnym funkcjonuje tzw. ROP, czyli Rozszerzona Odpowiedzialność Producenta, która odpowiednimi zapisami prawa ma zapewnić, aby wprowadzający produkty, w tym produkty w opakowaniach, ponosili odpowiedzialność finansową albo odpowiedzialność finansową i organizacyjną na etapie cyklu życia produktu, gdy staje się on odpadem. Niestety Polska, w odróżnieniu od sąsiadów, obecnie ROP'u nie wprowadziła. Prace trwają, jednak nikt nie jest w stanie stwierdzić kiedy właściwe przepisy zostaną przyjęte. Dlatego samorządy obawiają się, że na chwilę obecną znaczne koszty mogą ponieść mieszkańcy w związku z istotnym wpływem na gminne systemy. Mam wrażenie, że od zeszłego roku, krótko po wyborach do sejmu i senatu, przeważająca część branży liczyła na przesunięcie systemu kaucyjnego na rok 2026, jednak biorąc pod uwagę czas, w którym się znajdujemy, chyba już takiej możliwości nie ma. Byłaby to szansa na precyzyjne wdrożenie ROP'u oraz właściwe przygotowanie i wdrożenie działań inwestycyjnych i logistycznych. Odnoszę wrażenie, że sytuacja jest podobna jak w 2020 roku, kiedy to uruchomione zostało BDO (Baza Danych Odpadowych) w mocno odczuwalnym chaosie. O ile wtedy o BDO wiedzę miał ustawodawca, właściwe organy administracji publicznej oraz branża, o tyle już dzisiaj z systemem ewidencji ma do czynienia przeważająca większość podmiotów gospodarczych. Dodam, że jako ZGK widzimy w kaucji również szansę na rozwój naszej działalności, jednak na konkrety musimy jeszcze poczekać. Będziemy o tym informować.

Kończąc pragnę jeszcze zwrócić uwagę na bardzo ważną kwestię. W zeszłym roku, jako Gmina Suchy Las osiągnęliśmy

Zbiórka „ELEKTROŚMIECI” oraz ODPADÓW NIEBEZPIECZNYCH (mobilny PSZOK)

Harmonogram odbioru

5 PAŹDZIERNIKA (SOBOTA)

- **Jelonek**
– 8.30-8.55 ul. Sosnowa przy boisku sportowym / placu zabaw
- **Osiedle Grzybowe**
– 9.00-9.25 ul. Opieńkowa – miejsca parkingowe przy skrzyżowaniu z ul. Muchomorową
- **Suchy Las**
– 9.30-9.55 ul. Powstańców Wlkp. przy skrzyżowaniu z ul. Sportową
– 10.00-10.25 os. Poziomkowe – ul. Aroniowa
– 10.30-10.55 ul. Szkolna – przed Urzędem Gminy
– 11.00-11.25 ul. Bogusławskiego – parking przed kościołem
– 11.30-11.55 przy skrzyżowaniu ul. Sprzecznej i ul. Leśnej
– 12.00-12.25 przy skrzyżowaniu ul. Łąkowej i ul. Krętej

12 PAŹDZIERNIKA (SOBOTA)

- **Złotniki-Osiedle**
– 9.00 – 9.25 ul. Miła przy placu zabaw
- **Złotkowo**
– 9.30 – 9.55 ul. Złota przy świetlicy
- **Chludowo**
– 10.05 – 10.25 ul. Szkolna przy szkole
– 10.30 – 10.55 ul. Obornicka przy skrzyżowaniu z ul. Za Parkiem

poziom recyklingu na poziomie 47% z wymaganego o wartości 35%. W skali kraju jest to bardzo dobry wynik, za co z serca dziękujemy!

Jednak kończy się czas pewnego pułapu, w którym znajdowała się nasza Gmina. Na ten rok obowiązkowy poziom recyklingu do spełnienia wzrasta o 10% na wartość 45%. Według obecnych szacunków nie powinniśmy się jeszcze o nic martwić. Jednak na 2025 rok wymóg sięga progu 55%, co już będzie niemałym wyzwaniem.

Uważam, że RAZEM mamy szansę ten cel osiągnąć. Potrzebujemy jednak większej mobilizacji – również wśród mieszkańców. Z naszych obserwacji wynika, że w zmieszanych (niesegregowanych) odpadach komunalnych (grafitowy pojemnik) znajduje się jeszcze spora ilość odpadów surowcowych takich jak butelki PET oraz papier czy kartony. Każdy kilogram surowców jest bardzo istotny, zarówno dla środowiska, jak i naszych portfeli, czy gminnego budżetu. Zwracamy zatem uwagę, aby surowce wrzucać do kolorowych worków/pojemników zgodnie z ich przeznaczeniem. O wspólnym wyzwaniu będziemy na

- **Chludowo - Zielątkowo**
– 11.00 – 11.25 ul. Dworcowa pomiędzy tablicami drogowymi na wysokości posesji nr 72
- **Zielątkowo**
– 11.30 – 11.55 ul. Szkolna przy sklepie
- **Goleńczewo**
– 12.00 – 12.25 ul. Dworcowa przy szkole
– 12.30 – 12.55 ul. Tysiąclecia przy skrzyżowaniu z ul. Krętą

19 PAŹDZIERNIKA (SOBOTA)

- **Złotniki**
– 9.00 – 9.25 ul. Kochanowskiego przy skrzyżowaniu z ul. Reja
– 9.30 – 9.55 ul. Radosna przy skrzyżowaniu z ul. Zieloną
- **Złotniki-Wieś**
– 10.00 – 10.25 ul. Słoneczna przy sklepie „Tęcza”
- **Biedrusko**
– 11.00 – 11.20 ul. Chludowska – za garażami, przy bloku nr 388
– 11.30 – 11.50 ul. Zjednoczenia przy pętli autobusowej
– 12.00 – 12.30 ul. Powstańców Wlkp. przy blokach
– 12.35 – 12.55 ul. Jesionowa przy tablicy ogłoszeń

bieżąco przypominać również w sieci za pośrednictwem FB oraz w aplikacji Ecoharmonogram (dostęp www.zgksuchylas.eu). Zapraszamy również do kontaktu z nami w przypadku wątpliwości związanej z segregacją – najlepiej jeszcze przed wyrzuceniem odpadów! Życzę Państwu oraz naszej załodze oczekiwanych efektów.

Mikołaj Świerkowski
Prezes Zarządu
ZGK Suchy Las Sp. z o.o.

¹ Dotyczy powierzchni użytkowej.

² www.gov.pl/web/klimat/od-2025-roku-bedzie-obowiazywal-w-polsce-system-kauczynny-rzad-przyjal-nowelizacje-ustawy-o-gospodarce-opakowaniami-i-odpadami-opakowaniami

**Odpady, które można
nieodpłatnie dostarczyć
do mobilnego PSZOK**

Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

- małe AGD (odkurzacz, czajnik, toster, lokówka itp.)
- monitory i TV
- sprzęt IT (drukarka, ksero, skaner, klawiatura itp.)
- komputery
- RTV (radio, dvd, video itp.)
- elektronarzędzia (wiertarka, piła, kościarka, szlifierka itp.)
- świetlówki

Zużyte baterie i akumulatory Przeterminowane leki

Chemikalia

- farby
- rozpuszczalniki
- środki ochrony roślin
- detergenty

Inne odpady niebezpieczne powstające w gospodarstwach domowych

- zużyty olej silnikowy, opakowania po olejach
- filtry olejowe

Uwaga! Odpady należy samodzielnie umieścić w pojemnikach znajdujących się na pojeździe ZGK mobilnego PSZOK – zabronione jest pozostawianie odpadów w miejscu zbiórki przed przyjazdem pojazdu oraz po jego odjeździe (stanowiłoby to naruszenie przepisów jako zaśmiecanie terenów publicznych).

Aby zapewnić sprawny odbiór i przejazd do kolejnych miejsc zbiórki, należy przekazać odpady w godzinach określonych w harmonogramie.

REKLAMA

ART-DENTAL
BEAUTY & CARE DENTISTRY-MEDYCYNĄ ESTETYCZNA

- STOMATOLOGIA ESTETYCZNA
- NOWY WYMIAR ENDODONCJI
- PROTETYKA - BEZ OCZEKIWANIA PROTEZY AKRYLANOWE CZĘŚCIOWE I CAŁKOWITE REFUNDOWANE PRZEZ WOV NEZ.
- CHIRURGIA DENTYSTYCZNA - REFUNDOWANE EKSTRAKCJE ZĘBÓW MLECZNYCH I STAŁYCH
- PEDODONCJA
- PERIODONTOLOGIA
- RADIOWIZJOGRAFIA CYFROWA, KAMERA WEWNĄTRZYSTNA.

NEZ
NIEODPŁATNE LECZENIE

REJESTRACJA - tel. 515 196 054
PONIEDZIAŁEK, PIĄTEK 14.00-18.00, WTOREK, CZWARTEK 12.00-18.00, ŚRODA 10.00-14.00
Gmina Suchy Las, Plac Grzybowy 6, e-mail: art.dental.6@gmail.com

CZYSTE POWIETRZE

– NATURALNIE w gminie Suchy Las

Program „Czyste Powietrze” skierowany jest do osób fizycznych, będących właścicielami lub współwłaścicielami: budynku mieszkalnego jednorodzinnego lub wydzielonego w budynku jednorodzinnym lokalu mieszkalnego z wyodrębnioną księgą wieczystą. Umożliwia on uzyskanie dofinansowania na termomodernizację budynku oraz wymianę starego i nieefektywnego źródła ciepła na paliwo stałe na nowoczesne spełniające najwyższe normy.

Na co można otrzymać dofinansowanie?

- wymiana kopciucha, czyli nieefektywnego źródła ciepła na paliwo stałe na nowy efektywny i ekologiczny kocioł,
- modernizacja instalacji grzewczej,
- ocieplenie budynku,
- wymiana okien i drzwi,
- zakup rekuperacji, czyli wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła,
- montaż instalacji PV, czyli instalacji fotowoltaicznej (paneli słonecznych).

Ile można dostać dofinansowania?

- Nawet do 135 000 zł w przypadku najwyższego poziomu dofinansowania z kompleksową termomodernizacją.
 - Do 99 000 zł w podwyższonym i do 66 000 zł w podstawowym poziomie dofinansowania.
 - Dodatkowo audyt energetyczny: do 1 200 zł. Im niższy dochód, tym wyższa dotacja.
- Osoby zainteresowane uzyskaniem dofinansowania w Programie „Czyste Powie-

trze” zachęcamy do skorzystania z punktu konsultacyjno-informacyjnego programu „Czyste Powietrze”, prowadzonego przez Referat Ochrony Środowiska Urzędu Gminy Suchy Las, mieszczącego się w Urzędzie Gminy Suchy Las przy ul. Szkolnej 13. Punkt czynny jest 2 dni w tygodniu, w poniedziałki od 12.00 do 17.00 oraz w piątki od 8.00 do 13.00. Numer telefonu: 61 8926 543, e-mail: maciej.brzozowski@suchylas.pl.

GMINNY PROGRAM DOFINANSOWANIA WYMIANY ŹRÓDEŁ CIEPŁA

30 sierpnia br. zakończył się nabór wniosków o udzielenie dofinansowania w pierwszej edycji Gminnego Programu udzielania dotacji celowej na wymianę pozaklasowych źródeł ogrzewania na źródła ekologiczne. Do programu zostało zakwalifikowanych 9 wnioskodawców, którzy mogą liczyć na dofinansowanie w wysokości 10 000 zł na wymianę starego źródła ciepła w przypad-

ku montażu nowego pieca gazowego, kotła na biomase (pellet, zgazowującego drewno) lub elektrycznego źródła ciepła, lub 15 000 zł w przypadku wymiany starego źródła ciepła na pompę ciepła powietrze/woda lub gruntową pompę ciepła.

Planowane jest kontynuowanie Gminnego Programu w 2025 roku, w związku z powyższym zachęcamy do śledzenia informacji na stronie www Gminy Suchy Las oraz profilu Gminy na Facebooku.

CZUJNIKI JAKOŚCI POWIETRZA HELLO CITY

Od 2018 roku Gmina Suchy Las wyposażona jest w system czujników jakości powietrza. Obecnie na terenie gminy zlokalizowanych jest dziewięć czujników jakości powietrza, po jednym w miejscowościach Chludowo, Gołęczewo, Złotkowo, Biedrusko, Zielątkowo, Złotniki oraz trzy w miejscowości Suchy Las. Czujniki powietrza pozwalają w czasie rzeczywistym sprawdzić lokalną jakość powietrza pod względem stężenia pyłów zawieszonych PM 2,5 oraz PM 10. Odczyty z czujników dostępne są w aplikacji HelloCity dla systemów Android i iOS w aplikacji mObywetel oraz na stronie edukacyjnej sieci antysmogowej www.esa.nask.pl.

Maciej Brzozowski
Referat Ochrony Środowiska
Urząd Gminy SL

Co o kompostowaniu powinieneś wiedzieć

W obliczu globalnych wyzwań związanych ze zmianami klimatycznymi, nadmierną ilością odpadów i wyczerpywaniem się naturalnych zasobów, coraz częściej zwracamy uwagę na codzienne wybory, które mogą pomóc w ochronie środowiska. Jednym z najprostszych i najbardziej efektywnych sposobów na redukcję ilości odpadów organicznych jest kompostowanie.

Ta naturalna metoda przetwarzania resztek roślinnych, skoszonej trawy czy obierki z kuchni w wartościowy nawóz, nie tylko wspiera zrównoważoną gospodarkę odpadami, ale także wzbogaca glebę, zmniejsza emisję gazów cieplarnianych i przyczynia się do obniżenia zużycia chemicznych środków do uprawy roślin.

Wyprodukowany kompost dostarcza roślinom substancji odżywczych i składników pokarmowych, a także poprawia strukturę gleby i zatrzymuje w niej wilgoć.

Te i wiele innych ważnych informacji znajdują Państwo w książeczce edukacyjnej „O kompostowaniu”, wydanej przez Referat Ochrony Środowiska Urzędu Gminy Suchy Las, a którą przekazujemy Państwu z wrześniowym wydaniem „Gazety Sucholeskiej”. Została ona opracowana przez Danutę Kałążną, pracownika referatu, przy konsultacji merytorycznej prof. dr. hab. inż. Wojciecha Cze-kały.

– Kompostowanie wydaje się proste, niby każdy z nas coś o tym wie. Warto jednak zgłębić temat lub zapoznać się z nim ponownie. Dlatego zachęcamy do prze-

czytania książeczki „O kompostowaniu”. Poprzez tę publikację chcemy zwiększyć wiedzę naszych mieszkańców na ten temat, ale także zainspirować i zmotywować do działania. Wybudowanie kompostownika w ogrodzie lub przeprowadzenie wermikompostowania w domu może być świetną lekcją ekologii dla rodziców i dzieci, a przy tym niezwykle pożyteczną – wyjaśnia Danuta Kałążna.

Książeczka edukacyjna o kompostowaniu i bioróżnorodności składa się z dwóch części – dla starszych i dla młodszych. Jednak nie oznacza to, że dorosłym dedykowana jest tylko pierwsza część i odwrotnie – dzieciom tylko druga. Warto przeczytać obie, ponieważ zawierają one sporo ciekawych i wartościowych informacji – chociażby o tym, jak powinna wyglądać prawidłowa konstrukcja kompostownika, czy co należy robić, by zachodziły w nim prawidłowe procesy mineralizacji.

Zachęcamy do kompostowania i dzielenia się swoimi doświadczeniami na łamach „Gazety Sucholeskiej” (b.stachowiak@suchylas.pl). Wczesna jesień to bowiem doskonała pora na rozpoczęcie takich działań w ogrodzie.

Opracowanie i wydruk książeczki edukacyjnej o kompostowaniu i bioróżnorodności zostało dofinansowane ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu.

bs

Inwestycje komunalne w gminie – najnowsze realizacje

Biedrusko

■ Zakończyły się prace przy ogrodzeniu dawnego cmentarza wojskowego w Biedrusku. Powstanie cmentarza datuje się na koniec XIX wieku. Na cmentarzu za-

chowanych jest kilkanaście mogił. Jeden z grobów kryje ciała żołnierzy, którzy zginęli podczas manewrów – ćwiczeń forsowania pobliskiej Warty w 1924 roku.

■ Na placu zabaw przy ul. Zjednoczenia powstał nowy zestaw do ćwiczeń. Zastą-

pił on dotychczasowy, który nie spełniał już wymogów bezpieczeństwa.

Suchy Las

■ Przy ulicy Fortecznej, obok placu zabaw powstało mini boisko do koszykówki.

■ Na boisku do siatkówki na Terenie Aktywnej Edukacji i Sportu zamontowano testowo oświetlenie do samodzielnego załączania. Boisko to, tak jak w przypad-

ku pozostałych w gminie, oświetlane jest do godziny 22.15.

Zielątkowo

■ Przy ul. Sportowej teren rekreacyjno-sportowy został wyposażony o nowe urządzenia. Do dyspozycji mieszkańców jest zjazd

linowy – tyrolka oraz słupek zraszający, idealne rozwiązanie w upalne dni.

Złotniki Osiedle

■ Przy ul. Kochanowskiego, obok placu zabaw powstała siłownia zewnętrzna.

■ Przy ul. Dworcowej, przy budynku Dworca Kolejowego został zamontowany Automatyczny Defibrylator Zewnętrzny (AED).

Osiedle Grzybowe

■ Polana pod lasem wzbogaciła się o wiatę z ławostołami oraz o nowy zestaw sprawnościowy.

■ Przy ścieżce rowerowej na ul. Muchomorowej został zamontowany kosz na śmieci zaprojektowany tak, aby roweryści z łatwością podczas jazdy mogli wrzucać do niego odpady.

Chłudowo

■ Przy Starym Barze, ul. Poznańska, został zamontowany Automatyczny Defibrylator Zewnętrzny (AED).

Niech muzyka nam w sercach gra

„Gdy słońce budzi dzień, Niech muzyka nam w sercach gra. Cieszymy się chwilą, Niech szczęście nam ciągle trwa”. Chór „Dębowy Liść” ma już 15 lat! Swoją jubileusz uroczystość świętował w gronie przyjaciół podczas 8. edycji przeglądu senioralnych zespołów śpiewaczych – „Piosenka jest dobra na wszystko”. Przegląd odbył się 13 września w Centrum Kultury w Suchym Lesie.

Historia Chóru „Dębowy Liść” rozpoczęła się w maju 2009 roku w Klubie Seniora „Dębowy Liść”. Inicjatorem był śp. Zygmunt Urbaniak, muzyk, multiinstrumentalista, który przy kawie podczas spotkania w klubie, zaproponował utworzenie chóru. Pomysł ten spodobał się. I tak zebrała się grupa kilku osób, miłośników muzyki, która postanowiła razem śpiewać i występować pod kierownictwem arty-

że warto to dalej robić. Chór zaczął występować w domach pomocy społecznej, hospicjach, nawiązał kontakty z innymi zespołami. Później przyszedł czas na wyjazdowe warsztaty muzyczne połączone z wypoczynkiem, a także na liczne festiwale, z których przywiózł liczne nagrody.

Działalność Chóru została przerwana przez pandemię, a śmierć Zygmunta Urbaniaka postawiła jego przyszłość pod zna-

Podczas przeglądu Jubilaci otrzymali liczne gratulacje. – *Dziękuję i bardzo się cieszę, że ta inicjatywa, która pojawiła się 15 lat temu, tak pięknie się rozwinęła i zaowocowała nie tylko wieloma wspaniałymi występami, ale przede wszystkim integracją, przyjaźnią, umocnieniem tej pasji do muzyki. W tym jest ogromna siła i ogromna wartość –* zaznaczył Wójt Gminy Grzegorz Wojtera.

Życzenia Chórowi – dalszych sukcesów artystycznych, nieustającej energii, miłości do muzyki i radości z jej współtworzenia, złożyły ponadto: Anna Ankiewicz, radna Powiatu w Poznaniu, Sylwia Malendowska, dyrektor OPS w Suchym Lesie, Małtylda Strebejko-Komarowska, zastępca

stycznym Zygmunta Urbaniaka.

Początki, jak to początki były trudne, ale z próby na próbę było coraz lepiej. Chór pierwszy koncert dał po czterech miesiącach z okazji 5-lecia Banku Pekao na osiedlu Sobieskiego w Poznaniu. Mimo ogromnego stresu, który na początku towarzyszył chórzystom, zgodnie stwierdzili,

kiem zapytania. Członkowie zespołu nie byli pewni, czy uda się im dalej śpiewać bez swojego mentora. Jednak Chór przetrwał ten trudny czas i zaczął z powodem i nową energią ćwiczyć, występować pod kierownictwem Roberta Stachowiaka, który z „Dębowym Liściem” jest już od dwóch lat.

dyrektora CKiBP oraz przedstawiciele goszczących w Suchym Lesie zespołów.

Wydarzeniu towarzyszyły także podziękowania od Jubilatów. W imieniu Chóru m.in. otrzymała je Agnieszka Schuetz, która jak zawsze z entuzjazmem, radością i z uznaniem dla seniorów, ich muzycznej pasji, w tym roku po raz siódmy poprowa-

dziła przegląd. – *Oni są tak młodzi duchem* – podkreśliła w rozmowie Pani Agnieszka. – *Patrzysz na nich i nie widzisz, że mają po sześćdziesiąt, siedemdziesiąt lat, czy może i więcej. Tylko widzisz ludzi, którym chce się śpiewać i tańczyć. Jestem przeszczęśliwa, że przyjęli mnie do swojego grona.*

Zespoły, które swoją obecnością uświetniły tegoroczny przegląd, czyli: „Złota Jesień” z Kostrzyna, „Aspirinki” z Komornik, „Żurawie” oraz „Uniwerek” z Chodzieży, „Eka60+” z Obornik, „Pod Kasztanem” z Cerekwicy wraz z gospodarzami – „Dębowym Liściem” z Suchego Lasu po raz kolejny udo-

wodniły, że wiek nie ma znaczenia, gdy w sercach muzyka gra, a piosenka jest dobra na wszystko, nawet w piątek 13-ego. Na sucholeskiej scenie zaprezentowały znane i lubiane polskie szlagiery, a w podziękowaniu za udział w tym artystycznym wydarzeniu otrzymały dyplomy z rąk Dyrektora OPS i Zastępcy Dyrektora CKiBP oraz gromkie, zasłużone brawa.

Świetna muzyka, wspaniała atmosfera sprawiły, że nogi same rwały się do tańca.

Seniorzy już od pierwszych taktów muzyki ruszyli na parkiet, doskonale bawiąc się – tańcząc i śpiewając do późnych godzin popołudniowych.

Podczas przeglądu nie zabrakło rów-

nież artystycznych niespodzianek dla Jubilatów i pozostałych uczestników. Jedną z nich był mini koncert Chóru Męskiego Kompanii Druha Stuligrosza, który wprowadził nuty refleksji i zabrał publiczność w świat muzyki klasycznej. Drugą – występ Zespołu Pieśni i Tańca „Chłudowanie”, prezentujący piękno i różnorodność rodzimego folkloru, z którym niespodzianie przybył chór Gredstebro Egnskor z Danii, goszczący w tym czasie u zaprzyjaźnionych Chłudowian.

Ale przecież nie tylko samą muzyką i zabawą człowiek żyje, nawet podczas sucholeskiego przeglądu zespołów śpiewaczych. Mimo, że piosenka jest dobra na wszystko, poczęstunek dodał wszystkim energii do wspólnego, prawie całodniowego świętowania.

Przeгляд senioralnych zespołów śpiewaczych – „Piosenka jest dobra na wszystko” został zorganizowany przez Ośrodek Pomocy Społecznej wspólnie z Chórem „Dębowy Liść”, przy współpracy z Centrum Kultury i Biblioteką Publiczną Gminy Suchy Las.

Zebrała Barbara Stachowiak

WYCE PO NOSZYMU

Zapraszamy do lektury opowiadań w gwarze poznańskiej, autorstwa Jana Strugarka, mieszkańca Biedruska.

Na betki – cz. 2

Wystartowali my, mo się rozumieć, skorno dryzd tak, że na miejscu byli już przed ósmą. Ledwie wniosłem noszą rajzentaszę do pokoju, wprysnął somsiod i pyto się, czy my są fertig. Werunka zdążyła aby zapakować porę sztryfelków placka zez kruszaną a jo zarzuciłem na grzbiet katanę, włożyłem na szkity stare reble i poleciołem do auta po nosze ajmerki i knypki do obcinania kapelindrów.

Jak tylko wleźli my do lasu, Krzychu stanął i mówi, że teraz musimy się letko rozdzielić, bo nie bydziemy se skrobać po redychach. Werunka zauważyła, że możemy się trochę oddalić, ale lepijij jest łązić w kupie, bo wtedy nikt się nie zgubi. Stanęło na tym, że się rozłazimy ale tak, żeby zawsze było widać chociaż jednego z nos. Ilonka rzadko zbierała betki więc co pochwile podlatywała do kogoś pytając się, czy to co znalazła jest jadalne czy trujące. Rozróżniała ino muchomory, wjinc co pochwiła znosiła nom do kontroli surojadki, goryczoki, krowioki i inne podobne badziewie. W końcu Krzychu jej przyszedł frechownie i zaś łąziła leko uborchana. Mi zrobiło się jej trochę żol,

wjinc powiedziałem, że ni ma się czym łamać, bo na końcu razem przeglundniemy jej kuszkę, a jak będą tam jakieś trefne sztuki, to się je zaś wyćpi na gemyle.

Po godzinie łązenia szpekłem po lewej stronie taki fest młodnik. Pomyślałem, że to jest eleganckie miejsce na prawdziwy. Zawołałem całkom naszom ekę i powiedziałem, że kożden mo obejść to miejsce z innej strony. Miołem nosa, bo jak tylko ruszyłem, znalazłem parkę kozaków. Za chwilę pięknego prawdziwka. Zacząłem się rozglądać za jego bracholami, kiedy usłyszołem jakieś chrumkanie. W pjrwszej chwili pomyślałem, że mi się zdawało, ale po kilku sekundach tyn hałas się powtórzył. W tym momencie przed ślipiami wyrosły mi dwa małe proszczoki w brązowo-czarne paski. Psiakrync, jak jest tu jakoś większa niuda, to momy przewizdane. Drąc się na całką kalafę krzyknąłem: – *Wiara w te pyndy fyromy styndy, bo tu jest wuchta dziczyny.* Zgolołem stamtyndy aż się kurzyło, ale w pewnym

momencie oświeciło mnie, że jaka by hekxa nie była, to samej kobity w środku lasu zostawić nie można. Chąpłem kawoł loli, co akuratnie była leżeć pod girami i z tą kloftą ruszyłem w kierunku Werunki. Tempo miołem sakramynkie, a pika-wa waliła jak ogłupiała. W tym pyndzie chąpłem moją pod mankiety i zacząłem ciągnąć za sobą. Po drodze chyba z dwa razy hazaja chąpłem. Zaś potem kolanco mnie rwało jak holeja i na okciu miołem fest biniola. Gdy w końcu my sztopli, plery miałem ganc mokrutynkie, a serducho bąbało jak ogupiało. Po tej krótkiej przerwie ruszyli my w kierunku ucieczki naszych przyjaciół, ale tych nigdzie nie było. Łazili my tak z godzinkę nawołując i nasłuchując ludzkich odgłosów. W końcu gdzieś z prawej strony tak leko z tyłu zdało mi się coś słyszeć, ruszyli my ostro z papcia i po chwili, kole dwóch białych brzózek ukazały się sylwetki naszych somsiadów. Okazało się, że Krzychu wleciół do jakiegoś dołka i mo porzumnie przebraną lewą girę. Ilonka zaś tak spylała, że porśrupała se sznupę o chrabęzie i zgubiła jakąś cenną szpanę do kłaków. Najważniejsze jednak było to, że w końcu znowu byli my cuzamen do kupy.

KONIEC

Biblioteka poleca

DLA DOROSŁYCH

Tina Harnesk, *Ludzie, którzy sięją w śniegu*, Marginesy 2024

Postęp – to słowo jeszcze do niedawna kojarzyło się wyłącznie pozytywnie. Opisywanie ciemnych stron postępu to domena czasów postkolonialnych. Saamów, lud od tysięcy lat zamieszkujący daleką północ Europy, postęp dotknął tak dalece, że dziś mówi się o nich jako o wyrzuceniu sumienia Skandynawii. Wysiedlanie, rozbijanie granicami państw gromad i rodzin, porwanie dzieci, przymusowa chrystianizacja, zakaz używania języka i kultuowania zwyczajów, badania naukowe mające na celu udowodnić genetyczną niższość. Dość powiedzieć, że nazwa, pod jaką lud ten funkcjonuje dla świata, to określenie pogardliwe: Lapończycy od *lapp* – łąta.

Jaką więc książkę o swoich pobratymcach mogła napisać saamska pisarka? Otóż... tragicomiczną. Pełną ciepła. Mieszając ból z magią i radością życia. Kiedy osiemdziesięcioletnia Mariddja tuli się w nocy do męża, jest między nimi pusta przestrzeń po dziecku odebranym im któregoś dnia. Jej mąż Biera, wspniany bajarz, pozbawiony małego słuchacza, pozostaje z nieopowiedzianymi historiami, nieprzekazaną mądrością ludu. W dodatku gubi nóż. Niezastępowalny, zrobiony własnoręcznie, niemal część ciała. Mariddja dostaje diagnozę, czas jej życia kończy się. Onkolożka traktuje ją protekcyjnie, nie używa jej prawdziwego imienia, podejrzewa, że Saamka nie zrozumiała diagnozy. Nie wie, że Mariddja jest twardzielką z misją do zrealizowania. Postęp w tej powieści symbolizuje smartfon, nieopisanie obce narzędzie. Ale to za jego pośrednictwem Mariddja będzie mogła w końcu wypowiedzieć swoje lęki.

Liryczna, łobuzersko dowcipna, kipiąca od emocji powieść wprowadzi czytelnika w świat Saamów, pozwoli spojrzeć na nich nie jak na preparat pod mikroskopem historyka czy socjologa, ale bohatera z własnymi historiami. Tą powieścią Tina Harnesk zwraca Saamom podmiotowość.

DLA MŁODZIEŻY

Boguś Janiszewski, *Książka o narkotykach*, NIEporadnik, Agora 2024

Max Skorwider i Boguś Janiszewski wyrosli na twórczy duet od skomplikowanych spraw. W książkach odpowiadają na te dziecięce pytania, które wywołują skrupowanie dorosłych. Bo następstwem zażenowania oraz odkładania pytań na nieokreślone „później” jest to, że dorośli nie dysponują ani rzetelną wiedzą, ani odpowiednim językiem, by z dziećmi rozmawiać. Okazuje się jednak, że pewne zagadnienia w życiu młodych ludzi pojawiają się coraz wcześniej – jak uzależnienia, w tym narkotyki.

Autorzy kreślą historię psychodelików, dowodząc, że towarzyszą ludzkości od jej zarania – zażywali szamani, wojownicy, ludzie cierpiący ból, artyści. Brał Słowacki, brali Krasiński i Miłosz... Ale jak właściwie działają narkotyki? Co to jest hakowanie AUN – autonomicznego układu nerwowego? Dlaczego autorzy podzielili narkotyki na odpały, odpady, odpływy i odloty? Co to jest „śmierć pod wpływem”, a co to „zgon na raty”? Jak dochodzi do uzależnienia, co czuje się „będąc na głodzie”. Janiszewski i Skorwider otwarcie i precyzyjnie opisują działanie i skutki psychodelików, mówią o rynku narkotykowym.

Tym, co wyróżnia książkę spośród podobnych tematem, jest – poza ogromną porcją wiedzy – absolutnie nieoceniający ton. Eksperti, którzy konsultowali treść, zgodzili się, że nie można tworzyć dystansu między młodym człowiekiem (który

być może rozważy spróbowanie), a dorosłymi, którzy chcą przekazać wiedzę i troskę. Niech więc dowcipna forma, „fachowe” słownictwo i komiksowe wstawki nie zwiódą rodziców! To znakomita pozycja, napisana z wielką wrażliwością i wycuciem!

DLA DZIECI

Axel Scheffler, *Jeź i zając*, *Trzy życzenia*; Axel Scheffler, Frantz Wittkamp, *Kiedy kota coś omota*, Artbooks 2024.

Jesteście wielbicielami *Poli i Piotrusia*? Czytacie do poduszki *Gruffalo*, *Superrobaka* i *Miejsce na miotle*? Lubicie oglądać te książki i spotykać wielkonose, zadziornie uśmiechnięte postaci o charakterystycznych wybaluszonych oczach? Jeśli potakujecie, ucieszy was wiadomość, że mamy dla was kilka nowości od Axela Schefflera, ilustratora tych książek!

Niewielkie prostokątne książki kryją dwa rodzaje tekstów. *Mozaika opowieści* to współczesne adaptacje klasycznych bajek. W *Jeżu i zającu* znajdziecie opowieść o rywalizacji zarozumiałego zająca z jeżem, który nie grzeszył mądrością ani zwinnością, ale za to miał sprytną żonę. W *Trzech życzeniach* poczciwy drwal w nagrodę za nieścięcie drzewa – domu wróżki, dostaje od niej trzy życzenia. Taka okazja! – myślimy. Taaak, świetna okazja do wpakowania się w kłopoty! Pozostałe teksty, pisane we współpracy z Frantzem Wittkampem, to rymowane historie o zwierzętach. W bibliotece czeka na was książka pod intrygującym tytułem *Kiedy kota coś omota*!

Czysta radość mieć te książki w rękę! Przyjemnie czytać je na głos, trafiać na figle ilustratora, ukrywającego w ilustracjach smaczne szczególiki. A gdy skończycie książki, może zechcecie samodzielnie rymować...?

Krystyna Prońko

7 grudnia Salę widowiskową Centrum Kultury i Biblioteki Publicznej w Suchym Lesie odwiedzi Krystyna Prońko.

Ta znana artystka jest absolwentką Akademii Muzycznej Wydziału Jazzu i Muzyki Rozrywkowej w Katowicach, a w latach 2000-2010 prowadziła klasę śpiewu na Wydziale Artystycznym w Instytucie Muzyki Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie.

Lata 90-te, to czas prowadzenia przez artystkę autorskich audycji radiowych i telewizyjnych. Od 1991 r. prowadzi firmę P. M. Krystyna Prońko, a od 2023 Fundację Kultury P. M. Krystyna Prońko, której celem jest kontynuacja pracy artystycznej

pod własnym szyldem.

Artystka lubi mieszać gatunki muzyczne, bo jak mówi „nużące jest śpiewanie ciągle tego samego”. Wyrazem tego jest płyta *Lubię... specjalne okazje* wydana w 2020 r. z okazji 50-lecia pracy artystycznej.

Podczas koncertu w Suchym Lesie artystce będzie towarzyszył pianista Przemek Raminiak. W repertuarze znajdują się najbardziej znane utwory np.: *Male tęsknoty*, *Jesteś lekiem na całe zło*, a także piosenki z płyty jubileuszowej, standardy jazzo-

we np. *Autumn Leaves*, świeckie piosenki o Bożym Narodzeniu z płyty *Pora Wesołych Świąt* i kolędy.

Przedprzedaż biletów dla posiadaczy aktywnej Karty Mieszkańca miała miejsce w dniach 25 września do 1 października! Od 2 października uruchomiliśmy otwartą sprzedaż.

Krystyna Prońko
Sala widowiskowa
Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna
Gminy Suchy Las
ul. Szkolna 16, 62-002 Suchy Las
bilety: 120/90 zł

Archiwum społeczne gminy Suchy Las

Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna Gminy Suchy Las pozyskało środki z Krajowego Planu Odbudowy na stworzenie ARCHIWUM SPOŁECZNEGO. Wspólnie z mieszkańcami gminy chcemy ocalić wspomnienia, historie, zdjęcia i pamiątki związane z wszystkimi miejscowościami gminy.

Nasze działania podzieliliśmy na kilka obszarów:

LOKALNE HISTORIE.

WARSZTATY TWORZENIA PODCASTÓW

Młodzież zapraszamy na warsztaty tworzenia podcastów. Podczas warsztatów dowiecie się, na czym polega profesjonalna rozmowa i co zrobić, żeby powstał podcast. Poznacie tajniki pracy reportera od przygotowania pytań i sposobu ich zadawania, po nagranie materiału audio i wrzucenie go do sieci.

Spotkamy się dwa razy:

- grupa 11-14 lat – 22.10 i 5.11, godz. 17:00-18:30
- grupa 14-18 lat – 29.10 i 12.11, godz. 17:00-18:30

Podczas tych spotkań dowiecie się:

- Co to jest podcast? Co zrobić, aby powstał?
- Jak zadawać pytania? Jak robią to dziennikarze?
- Kiedy pytanie jest istotne, a kiedy można się go pozbyć?
- Jak wykorzystać smartfon do robienia nagrań?
- Jak przygotować materiał audio do za-

mieszczenia w internecie?

Wspólnie złowimy lokalne historie! Zachowajmy historie dziadków, czy sąsiadów związane z naszą gminą.

WYWIADY Z MIESZKAŃCAMI

Równoległe do wywiadów tworzonych przez młodzież w ramach warsztatów, zaplanowaliśmy również nagrania rozmów z mieszkańcami w różnym wieku. W tych wywiadach mieszkańcy będą dzielić się swoimi wspomnieniami, opowieściami o lokalnej historii, tradycjach, świętach i ważnych wydarzeniach, które kształtowały ich życie.

Każdy wywiad będzie unikalny, odzwierciedlając osobiste doświadczenia i perspektywy rozmówców. Nagrania z tych rozmów zostaną udostępnione w formie podcastów. Chcemy, aby te rozmowy stały się nie tylko źródłem wiedzy o naszej gminie, ale także okazją do refleksji nad wspólną tożsamością oraz inspiracją do dalszego budowania więzi społecznych.

PRELEKCJE O HISTORII GMINY

Zaprosimy Was na prelekcje historyczne, które umożliwią Wam lepsze poznanie naszej gminy. Widząc jakim zainteresowaniem cieszą się organizowane przez

Urząd Gminy spacerzy z przewodnikiem po różnych miejscowościach, na ten jesienno-zimowy czas, chcemy Was zaprosić na spotkania do Centrum Kultury i Starego Baru, podczas których porozmawiamy o historycznie ważnych miejscach na terenie naszej gminy.

ARCHIWUM I WYSTAWA FOTOGRAFII

Tworzymy archiwum zdjęć będących dokumentacją tego jak wyglądało kiedyś życie w gminie Suchy Las.

Zbieramy pamiątki, fotografie i widokówki przedstawiające dawną codzienność: uroczystości rodzinne, kościelne i państwowe, momenty zabawy, pracy i odpoczynku. Chcemy uchwycić chwile z przeszłości, które tworzyły wyjątkowy charakter naszej gminy.

Podsumowanie projektu w formie wystawy planujemy na grudzień, więc być może kojarzycie w albumach Waszych dziadków jakies zdjęcie związane ze Świętami Bożego Narodzenia, którymi chcielibyście się podzielić?

Zależy nam na zebraniu jak największej liczby zdjęć i historii, które zamieszczone na stronie internetowej staną się naszym wspólnym dobrem.

Jeżeli chcecie się zapisać na warsztaty, albo macie ciekawe historie, zdjęcia i pamiątki odezwijcie się do nas 612 500 402 lub instruktorzy@osrodekukultury.pl.

Szczegółowy plan działań znajdziecie na naszej stronie www.osrodekukultury.pl.

Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna

Krystyna Prońko

7.12.24
GODZINA
19:00

BILETY: 120 zł IV || 90 zł U
miejsce siedzące

sala widowiskowa Centrum Kultury i Biblioteki Publicznej Gminy Suchy Las, ul. Szkolna 16, 62-002 Suchy Las

www.osrodekukultury.pl
tel. 612 500 402
e-mail: instruktorzy@osrodekukultury.pl

Bilety 24

Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna

LOKALNE HISTORIE

WARSZTATY TWORZENIA PODCASTÓW

- Poznaj tajniki pracy reportera
- Naucz się zadawać pytania
- Nagraj swój podcast

22.10 i 5.11
dla młodzieży 11-14 lat

29.10 i 12.11
dla młodzieży 14-18 lat

17:00-18:30
godz.

Zaobserwuj pod numerem: 612 500 402
lub mailowo: instruktorzy@osrodekukultury.pl

Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna Gminy Suchy Las,
ul. Szkolna 16, 62-002 Suchy Las | www.osrodekukultury.pl

KRAJOWY PLAN ODBUDOWY

Republika Polska

Wspierane przez Unię Europejską

Wciąż się na coś czeka z Magdą Umer

Wieczór 11 listopada w Centrum Kultury i Bibliotece Publicznej uświetni swoją obecnością mistrzyni interpretacji piosenki literackiej – Magda Umer. Artystka perfekcyjnie łączy muzykę ze słowem, co sprawiło, że śpiewane przez nią w latach 70-tych piosenki, stały się wręcz przebojami.

Podczas recitalu usłyszymy utwory z płyt *Noce i sny*, *Wciąż się na coś czeka* oraz piosenki – wizytówki artystki, ale także ikony polskiej piosenki literackiej: *Już szumią kasztany*, *Oczy tej malej* i *O niebieskim pachnącym groszku*. Wybrzmiały teksty Agnieszki Osieckiej, Jeremiego Przybory, Wojciecha Młynarskiego, Magdy Czapińskiej, Andrzeja Wojciechowskiego, Andrzeja Trzebińskiego, Jonasza Kofty, Jerzego Jurandota, Konstan-

tego Ildefonsa Gałczyńskiego, z muzyką Seweryna Krajewskiego, Krzysztofa Knittla, Wojciecha Trzcieskiego, Jarosława Abramowa, Zygmunta Koniecznego, Władysława Szpilmana, Freda Buscaglione, Bułata Okudźawy, Jerzego Wasowskiego, Adama Sławińskiego, Jerzego Matuszkiewicza. Jak na Mistrzynię Mowy Polskiej przystało (2005), pani Magda, pięknie opowiadając o autorach tych piosenek i o swoim życiu tworzy spektakl.

Artystce towarzyszyć będą znakomici młodzi muzycy: Paweł Stankiewicz – gitara, Bartłomiej Krauz – akordeon, Maciej Szczyciński – kontrabas, Piotr Maślanka – perkusja, pod kierownictwem pianisty i autora wszystkich aranżacji Wojciecha Borkowskiego.

W tym roku artystka obchodzi 55. rocznicę swojej pracy na scenie.

Jak mówiła o Magdzie Umer Agnieszka Osiecka: *Ona właściwie nie śpiewa gardłem. Ona śpiewa duszą.*

Wciąż się na coś czeka Magda Umer
Sala widowiskowa

Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna
Gminy Suchy Las

ul. Szkolna 16, 62-002 Suchy Las

bilety: 120/90 zł

Dzień Kraterów Meteorytowych Morasko

Serdecznie zapraszamy na wyjątkowe wydarzenie, które odbędzie się 5 października w Centrum Kultury i Bibliotece Publicznej Gminy Suchy Las, w godzinach 10:30-16:30. To niepowtarzalna okazja, by zanurzyć się w tajemnicach kosmosu i poznać fascynujący świat kraterów uderzeniowych!

W programie:

Wykłady na temat astronomicznych, geologicznych, archeologicznych i technologicznych aspektów kraterów uderzeniowych.

Warsztaty dla małych i dużych

odkrywców: naucz się rozpoznawać meteoryty, buduj łaziki kosmiczne i twórz kapsuły lądownicze dla jajkonautów!

Wystawa meteorytów ze zbiorów Muzeum Geologicznego UAM oraz Polskiego Towarzystwa Meteorytowego –

dotknij prawdziwego kosmosu!

Wycieczki geologiczne i przyrodniczo-leśne na kraterze Morasko – unikatowym cudzie natury stworzonym przez żelazną asteroidę 5 tysięcy lat temu.

Konkurs wiedzy kosmicznej z fantastycznymi nagrodami – do wygrania prawdziwe fragmenty kosmicznych skał!

To będzie dzień pełen naukowych wrażeń, który na długo pozostanie w pamięci! Nie przegapcie tej kosmicznej przygody!

Szczegółowy plan dostępny na stronie www.osrodekukultury.pl.

Do zobaczenia!

Wciąż się na coś czeka
koncert
Magdy Umer
11.11.2024
GODZINA
19:00
 BILETY: 120 zł N | 90 zł U
 miejsca siedzące

sala widowiskowa Centrum Kultury i Biblioteki Publicznej Gminy Suchy Las, ul. Szkolna 16, 62-002 Suchy Las
 www.centrumkultury.pl
 tel. 62 002 40 00
 mail: ckibp@centrumkultury.pl

DZIEŃ KRATERÓW METEORYTOWYCH
MORASKO 2024
5 X 2024
10.00 - 16.30
 GOŚĆ SPECJALNY - YouTuber - PIOTR KOLEY - ASTRONAZA

W PROGRAMIE:
 • SPOTKANIA Z KOSMICZNYMI GOŚCIMI
 • WYKŁADY, WARSZTATY, WYCIECZKI I WYSTAWY:
 - ZDZPCZ, MIEJSCE KOSMICZNEJ KATASTROFY!
 - ZNAJDŹ I POMAGAJ METEORYTI!
 - ZBUDUJ RAKIETE ALBO ŁAZIKA!
 - WYŚLIJ NA KSIĘŻYC JAJKONAUTE!
 - ZRÓB CERAMIKĘ SPRZED 5 TYSIĘCY LAT!
 • KONKURS: WYGRAJ SWÓJ WŁASNY KAWALEK KOSMOSU!

Centrum Kultury
i Biblioteka Publiczna
Gminy Suchy Las
ul. Szkolna 16
Suchy Las

ORGANIZATORZY

PATRONI

Klinika Gitarowa z Markiem Napiórkowskim

To pierwsza taka trasa Mistrza Gitary w Polsce! Zapraszamy gitarzystki i gitarzystów na spotkanie z Markiem Napiórkowskim – bez względu na poziom zaawansowania!

Czego się spodziewać?

Marek Napiórkowski, najbardziej utytułowany gitarzysta jazzowy w Polsce, podzieli się z Wami swoją wiedzą i doświadczeniem. Poznasz jego podejście do muzyki, ćwiczeń, kształcenia słuchu i rozwijania gustu muzycznego. To idealna

okazja, by zdobyć inspirację, motywację i wiedzę, które mogą odmienić Twoje gitarowe życie!

Dlaczego warto?

Podczas intensywnego dnia warsztatowego zdobędziesz cenne wskazówki, które mogą otworzyć przed Tobą nowe muzyczne horyzonty i wzbogacić Twoją artystyczną ekspresję. Marek Napiórkowski to gitarzysta, kompozytor, erudyta i człowiek-instytucja, którego twórczości nikomu nie trzeba przedstawiać! Choć

związany z jazzem, jego rockowe korzenie i przesterowane brzmienie są nadal żywe!

Gdzie i kiedy?

Suchy Las – Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna Gminy Suchy Las,
ul. Szkolna 16

- 17 listopada 2024
- 12:00-18:00 (z przerwą obiadową)
- Cena: 299 zł (możliwość zapłaty w dwóch transzach)
- zapisy: warsztaty.gd@gmail.com (w tytule maila: „Warsztaty Suchy Las”)

Co zabrać?

Gitarę (wzmocniacz zostaw w domu), notes i długopis!

Nie przegap tej wyjątkowej okazji!

**Montownia
wyobraźni**

28.10.2024 // godz. 16:00

Warsztaty plastyczne
Zapraszamy dzieci w wiek od 7 do 10 lat
Zapisy w bibliotece lub telefonicznie 61 25 00 401

WWW.OSRODEKKULTURY.PL
Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna Gminy Suchy Las
ul. Szkolna 16
62-002 Suchy Las
tel. 61 2500 400
www.facebook.com/CKBP
kontakt@osrodek.kultury.pl

WIRTUOZ GITARY

**MAREK
NAPIÓRKOWSKI**

zaprasza
gitarzystki i gitarzystów na:

**KLINIKĘ
GITAROWĄ**

warsztaty gitarowe
dla każdego

17.11.2024

Centrum Kultury i Biblioteka
Publiczna Gminy Suchy Las
Suchy Las ul. Szkolna 16

zapisy i informacje:
warsztaty.gd@gmail.com

patronat medialny
TOP GUITAR

stand up
**Ewa
Błachnio**

**Apokalipsy
nie będzie...**

**26.10
2024
GODZINA
18:00**

KARTA MIESZKARCA
SL
JESTEM
STAD
PARTNER

CENTRUM
KULTURY
I BIBLIOTEKA
PUBLICZNA
Gminy Suchy Las

Kuźwa
jak tu

Spotkanie autorskie ze Szczepanem Twardochem

Szczepan Twardoch jest jednym z najbardziej cenionych współczesnych polskich autorów. Napisał wiele głośnych, bestsellerowych powieści: *Morfina* (2012), *Drach* (2014), *Król* (2016), *Królestwo* (2018), *Pokora* (2020) i *Chłód* (2022). Najnowszym tytułem wydanym w roku obecnym jest książka *Powiedzmy, że Piontek*. W jego literackim dorobku znajdują się również: uznawany za literackie odkrycie *Wieczny Grunwald* (2010, wznowienie 2021), tom dzienników *Wieloryby i cmy* (2015), zbiór opowiadań *Ballada o pewnej panience* (2017), wybór felietonów *Jak nie zostałem poetą* (2019) i *Wielkie Księstwo Groteski* (2021) oraz *Byk* (2022) – pierwszy utwór napisany przez Twardocha z myślą o scenie teatralnej. Wymienione tytuły

sprzedały się w łącznym nakładzie ponad 1 mln egzemplarzy. Pisarz uhonorowany został wieloma prestiżowymi nagrodami,

Nagrodą Kulturalną Onetu O!Lśnienie, Nagrodą Czytelników Nike, Nagrodą im. Kazimierza Kutza i EBRD Literature Prize. Prawa do jego powieści zostały sprzedane do kilkunastu krajów. W 2020 roku w Stanach Zjednoczonych ukazał się *Król*, entuzjastycznie przyjęty przez tam-

SPOTKANIE AUTORSKIE
**SZCZEPAN
TWARDOCH**
18.11.2024 // godz. 18.00

mi, między innymi Paszportem Polityki, Nagrodą im. Kościelskich, Brücke Berlin-Preis, Śląskim Wawrzynem Literackim,

tejszą krytykę literacką. Na podstawie tej powieści powstał serial Canal+. Obecnie Szczepan Twardoch mieszka w Pilchowicach na Górnym Śląsku.

Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna Gminy Suchy Las serdecznie wszystkich zaprasza na spotkanie autorskie ze Szczepanem Twardochem, które odbędzie się **18 listopada 2024 o godzinie 18:00**. Poprowadzi je dr Jarosław Borowiec. Wstęp na spotkanie jest bezpłatny. Wejściówki dostępne są w Bibliotece Publicznej w Suchym Lesie, filii bibliotecznej w Złotnikach i Chłudowie.

SUCHOLESKI KLUB
PLANSZOWY

27.09
18.10
// godz. 18:00

wspólne granie w planszówki dla dorosłych i młodzieży 16+

WSTĘP WOLNY

Spotkanie odbywa się w Bibliotece i trwa do godz. 21:00. Zapraszamy do przyspieszenia nocy gier planszowych. Zapraszamy młodzież i osoby starsze do pomocy w obsłudze.

WWW.OSRODEKKULTURY.PL

Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna Gminy Suchy Las
ul. Szkolna 16
62-002 Suchy Las

tel. 61 2500 400
www.facebook.com/CKiBP
kontakt@osrodekukultury.pl

KSIĄŻKOŁAZY

Kot Moneta

21.10.2024
// godz. 16:00

Warsztaty książkowo-plastyczne
Zapraszamy dzieci od 6-8 lat

ZAPISY W BIBLIOTECE
LUB TELEFONICZNIE: 61 25 00 401

Przewodząca: Agnieszka Szczepaniak
Ilustracja: Lily Murray, Becky Cameron, Kier Moneta, CzytaLisiek 2022

WWW.OSRODEKKULTURY.PL

Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna Gminy Suchy Las
ul. Szkolna 16
62-002 Suchy Las

tel. 61 2500 400
www.facebook.com/CKiBP
kontakt@osrodekukultury.pl

Zajęcia w CKiBP

Zapisy na nowy sezon zajęć edukacyjno-artystycznych ruszyły pełną parą, ale mamy jeszcze wolne miejsca w niektórych pracowniach. Serdecznie zapraszamy do zapoznania się z naszą ofertą i być może przyłączenia się do którejś z grup. Odkryjcie z nami swoje artystyczne talenty!

Wolne miejsca na zajęciach:

Dla dorosłych

CERAMIKA DLA POCZĄTKUJĄCYCH –
środa, godz. 18:00-21:00

WARSZTATY BĘBNIARSKIE DLA DOROSŁYCH – czwartek, godz. 18:00-19:00
i godz. 19:15-20:15

FOTOGRAFIA ARTYSTYCZNA –
wtorek, godz. 19:30-21:30, wiek 16+

Dla dzieci i młodzieży

TEATR DLA DZIECI I MŁODZIEŻY –
czwartek, godz. 18:30-20:00, wiek 15-18 lat

UKULELE Z WUJKIEM OGÓRKIEM –
poniedziałek, godz. 17:00-17:45,
wiek 11-15 lat

CERAMIKA DLA MŁODZIEŻY –
środa, godz. 16:00-17:30, wiek 13-17 lat

BREAK DANCE – piątek,
godz. 16:00-17:30, wiek 6-17 lat

TEATR RUCHU I TAŃCA –
poniedziałek, godz. 16:00-17:30, wiek 7-10 lat

Dla najmłodszych

MAŁY MOZART –
środa, godz. 12:10-12:50, wiek 0-2 lat
środa, godz. 13:00-13:45, wiek 2-3 lata

MUZYCZNE GZUBKI –
wtorek, godz. 14:00-14:45, wiek 1-2 lat
wtorek, godz. 15:00-15:45, 2-3 lata

KLUB MALUCHA –
środa, godz. 10:00-12:00, wiek 1,5-4 lat

W Biedrusku:

BREAK DANCE –
poniedziałek, godz. 16:00-17:30,
wiek 6-17 lat

MEDYTACJA W RUCHU –
poniedziałek, godz. 12:00-13:15,
dorośli

Zapraszamy serdecznie do zapisów przez stronę: www.osrodekkultury.pl zakładka „zapisy na zajęcia”. Więcej informacji pod numerem telefonu 612 500 402 i w pokoju koordynatorów.

WYDARZENIA w Centrum Kultury i Bibliotece Publicznej w Suchym Lesie

NAZWA	DATA	MIEJSCE
RZECZYWISTOŚĆ I WRAŻLIWOŚĆ wystawa fotografii pracowni CKiBP	do 30.10	CKiBP Suchy Las Hol wstęp wolny
DZIEŃ KRATERÓW METEORYTOWYCH MORASKO wykłady, warsztaty, spotkania	5.10.2024 r., godz. 10:30-16:30	CKiBP Suchy Las Szczegóły na stronie: www.osrodekkultury.pl
LOKALNE HISTORIE. WARSZTATY TWORZENIA PODCASTÓW.	22.10 i 5.11 oraz 29.10 i 12.11, godz. 17:00-18:30	CKiBP Suchy Las Informacje i zapisy: 612 500 402
TOMASZ OWSIANY REPORTERSKO spotkanie z podróżnikiem	25.10.2024 r., godz. 18:00	CKiBP Suchy Las Sala widowiskowa wejściówki do odbioru w bibliotece
EWA BŁACHNIO stand up	26.10.2024 r., godz. 18:00	CKiBP Suchy Las Sala widowiskowa bilety: 80/60 zł
MONTOWNIA WYOBRAŹNI Warsztaty plastyczne dla dzieci 7-10 lat	28.10.2024 r., godz. 16:00	CKiBP Suchy Las Biblioteka zapisy: 612 500 401
WCIAŻ SIĘ NA COŚ CZEKA MAGDA UMER koncert	11.11.2024 r., godz. 19:00	CKiBP Suchy Las Sala widowiskowa bilety: 120/90 zł
WARSZTATY GITAROWE Z MARKIEM NAPIÓRKOWSKIM	17.11.2024 r., godz. 12:00-18:00	CKiBP Suchy Las Zapisy: warsztaty.gd@gmail.com koszt: 299 zł
SZCZEPAN TWARDOCH spotkanie autorskie	18.11.2024 r., godz. 18:00	CKiBP Suchy Las Sala widowiskowa wejściówki do odbioru w bibliotekach
KRYSTYNA PROŃKO koncert	7.12.2024 r., godz. 19:00	CKiBP Suchy Las Sala widowiskowa bilety: 120/90 zł

Zastrzegamy prawo zmian w harmonogramie

Weekend belgijsko-polski

W weekend 23-26 sierpnia mieliśmy zaszczyt gościć u siebie Zespół Reintje Vos z Belgii. Było to nasze 2 spotkanie, poprzednio to my byliśmy u nich i nasza najstarsza grupa tańczyła podczas majowego święta Meiviering.

Nasi goście przybyli do Gołęczewa w piątek wieczorem, powitani przez członków zespołu zjedli kolację przygotowaną w gołęczewskiej świetlicy i udali się z rodzinami do domów.

Sobota od rana powitała nas pięknym słońcem. O 10 spotkaliśmy się w parku klasztornym i dzięki uprzejmości Ojców Werbistów mogliśmy obejrzeć klasztor,

po występie. Belgowie doskonale wczuli się w atmosferę dożynek, a męska część Zespołu ochoczo stanęła także do turnieju turlania balotów, zdobywając zaszczytne 2 miejsce. Wieczorem spotkaliśmy się wszyscy na kolacji w świetlicy w Gołęczewie. Po przepysznym gulaszu i zupie pomidorowej przygotowanej przez panią Małgosię i naszą zarządową ekipę, wszystkim wró-

park i muzeum. Krótka historia opowiedziana przez pana Kazimierza pozwoliła zrozumieć Belgom historię miejsca, w którym się znajdowali. Po zwiedzaniu był czas na szybki powrót do domów, bo zbliżał się czas mszy świętej dożynkowej. Punktualnie o 12.45 przed chłudowskim kościołem w pięknych strojach pojawił się zespół Reintje Vos i oczywiście zespół Chłudowianie. Po uroczystej sumie, wszyscy w barwnym korowodzie ruszyliśmy na rynek. Szła orkiestra, szli nasi tancerze, a Belgowie podczas przemarszu nie tylko szli, ale także wykonywali taniec z olbrzymimi flagami. W korowodzie pojazdów dożynkowych, na pięknie ozdobionej przyczepie jechała w strojach nasza grupa młodzieżowa.

Po obrzędzie dożynkowym wykonanym przez nas, nadszedł czas występu grupy Reintje Vos. Wiedzieliśmy, że będzie pięknie i nie myliliśmy się. Wielopokoleniowa grupa pokazała zebrany nie tylko tańce flamandzkie, ale także, a może przede wszystkim, radość jaką można czerpać z tańca. W układach i solówkach byli sobą i z uśmiechem na ustach opowiedzieli nam piękne historie. Wszyscy widzowie byli zachwyceni, a wyraz temu dała wspólna zabawa podczas integracji, która miała miejsce

ciły siły i do północy bawiliśmy się przy cudownych dźwiękach połączonych kapel. Wieczorna integracja pokazała, że muzyka łączy pokolenia, bo nie mając nut wszyscy muzycy grali jedną melodię, a my w impo-

nująco szybkim tempie uczyliśmy się nowych kroków i krótkich układów.

Niedzielę rozpoczęliśmy koncertowo. O 11 Reintje Vos i Rajlender stawili się w DPS nr 1 na poznańskim Strzeszynie, by zatańczyć dla mieszkańców. Był to niezwykle piękny i wzruszający koncert. Obie grupy pokazały się z najlepszej strony, sprawiając radość obecnym widzom, a mieszkańcy obdarowali tancerzy własnoręcznie przygotowanymi kwiatami z papieru. To wydarzenie było niezwykle wymowne, bo pokazało, że muzyka i tradycja są nie tylko piękne, ale także jednoczą

ludzi. Jesteśmy wdzięczni za zaproszenie i cieszymy się, że mogliśmy przynieść tyle pozytywnej energii mieszkańcom i pracownikom tego Domu.

Po występie przyszedł czas na relaks, a było nim zwiedzanie Poznania. Autokarem udaliśmy się do katedry i po przejściu na rynek, każdy mógł spędzić czas według własnego uznania. Jedni wybrali dalsze zwiedzanie, inni odpoczynek w kawiarenkach, jeszcze inni małe zakupy. Wieczorem wróciliśmy do Gołęczewa na pożegnalnego grilla. Była kiełbaska, były sałatki, ale przede wszystkim znowu była kapela, która niestrudzenie grała nam do tańca.

W poniedziałek rano nasi goście wyruszyli do swoich domów. Pożegnanie było niezwykle serdeczne i trudne, bo te kilka dni zrodziły między nami wspaniałe relacje i przyjaźnie. Będziemy z pewnością tęsknić, ale także szukać okazji na jak najszybsze, kolejne spotkanie.

To był cudowny weekend, trochę męczący, bo intensywny, ale cudowny. Weekend pełen tańca, muzyki, a przede wszystkim uśmiechów, radości i wzajemnej życzliwości.

Dla takich chwil warto żyć!

ZPiT Chłudowianie

GRUPA POCZĄTKUJĄCA
dla licealistów i studentów (16-24lat)

Zawsze chciałeś tańczyć w zespole ludowym?
Tańczyłeś kiedyś i chciałbyś wrócić?
Nigdy nie jest za późno!

CHŁUDOWIANIE
Zespół Pieśni i Tańca

Środa 18:15-19:30
Stary Bar w Chłudowie

By pamięć wciąż trwała

– miejsca symboliczne na poligonie – Łagiewniki

„W drugim dniu najazdu hitlerowskiego na Polskę, w godzinach południowych, pracująca na okolicznych polach ludność Łagiewnik, Glinna, Glinienka, Moraska i Suchego Lasu stała się świadkiem niecodziennego wydarzenia. Na jej oczach, rozegrała się walka powietrzna dwóch samolotów. Polski pilot ppor. Włodzimierz Gedymin, na myśliwcu P-11c, z brawurą zaatakował samolot niemiecki Heinkel-111, który wracał po wykonaniu zadania nad Polską. Po zestrzeleniu niemieckiego samolotu, okupanci zemicili się na lokalnej ludności. W wyniku represji śmierć poniosło 14 osób, które uczestniczyły w ujęciu ocalałych niemieckich lotników”.

Zgładzonymi w odwecie za ujęcie lotników niemieckich byli: Marta Buszka z Łagiewnik, Władysław Cichoszewski z Moraska, Pelagia Dobrzykowska z Łagiewnik, Jan Engler z Glinienka, Mieczysław Klupś z Moraska, Jan Lipiński z Łagiewnik, Bronisław Łuczak z Suchego Lasu, Jan Maciejewski z Glinna, Kazimierz Mistowski z Glinienka, Stanisław Pers z Moraska, Józefa Ratajczak z Łagiewnik, Stanisław Rok z Łagiewnik, Józef Wróblewski z Moraska i Edmund Dubert z Łagiewnik.

Edmund Dubert, którego nazwisko wraz z pozostałymi co roku przywoływane jest w Apelu Pamięci podczas wrześniowej uroczystości w Łagiewnikach, był wujem Jerzego Duberta. Pan Jerzy obecnie mieszkający na poznańskich Podolanach także urodził się w Łagiewnikach, w 1934 roku. Kiedy wybuchła II wojna światowa miał zaledwie 5 lat, ale doskonale pamięta co wydarzyło się we wrześniu 1939 roku.

Urodziłem się w Łagiewnikach, gdzie mieszkałem do 1949 roku, do czasu kiedy nasza rodzina została wysiedlona do Moraska. Wychowywali mnie dziadkowie. Nasz dom w Łagiewnikach znajdował się przy głównej drodze prowadzącej ze Złotnik do Biedruska, prawie na końcu wsi, przy szkole.

Myśmy byli w domu, jak ten samolot leciał. Właściciel majątku zaczął zwoływać ludzi, żeby pobiegli ratować, żeby las się nie zapalił. No to wszyscy polecili pod Złotkowo, tam gdzie spadł samolot, także mój wuj – Edmund Dubert. Ja też, z ciekawości. Byłem takim małym łepkiem i wszędzie mnie było pełno. Pamiętam, kobiety grabiły siano na łąkach, zostawiły wszystko i też pobiegły – z widłami, z grabiami.

Ten samolot nie spadł na ziemię. Ściął drzewa i na nich zawisł. Ludzie pilota ściągnęli na dół. Był postrzelony w nogę, już nie pamiętam czy w lewą, czy w prawą. W samolocie było jeszcze dwóch Niemców.

Jeden „wylądował” między Moraskiem a Glinnem, drugi wyskoczył między Glinnem a Łagiewnikami. Jemu nie otworzył się spadochron i roztrzaskał się o ziemię.

Ludzie zaprowadzili pilota do wsi, do szkoły. Po drodze wykrzykiwali na niego: ty taki, ty owaki. Ale nikt go nie uderzył. W Łagiewnikach mieszkał jeden Niemiec,

który był stolarzem w majątku. Miał on taki notesik i wszystko w nim zapisywał. Był bardzo „uczciwy”. Donosił nawet na własną córkę.

Później przyszli Niemcy i aresztowali wszystkich naszych, wśród nich mojego wuja – Edmunda Duberta. Rozprawa odbyła się w Poznaniu. Moja babcia, matka Edmunda została wezwana na świadka i zeznawała. Jaką winę miał wujek? Żadną. Tak, jak inni poleciał na miejsce, gdzie rozbił się samolot, jak kazał zresztą właściciel majątku, po to, żeby bronić lasu przed pożarem.

Sam pilot zeznawał, że aresztowani nic mu nie zrobili, że nikt go nie uderzył. Nie miał żadnych śladów pobicia, tylko postrzałe. Dziękował wszystkim, w szczególności mojej babci za pomoc. Prosił sąd, żeby wszystkich puścić do domu.

Babcia za tę pomoc otrzymała nawet taki duży dyplom z podziękowaniami podpisanym przez Hitlera i legitymację niemiecką, uprawniającą do wszystkiego, np. do zakupów w sklepie. Ale babcia nie chciała tego przyjąć. Powiedziała, że mają jej wrócić syna. Sędzia odpowiedział jej tak, że u nich jest taka zasada, że za dobre się wynagradza, a za złe karze.

Wuj Edmund trafił do więzienia w Rawiczu. Jedyne listy, który przyszedł od niego został napisany na początku grudnia 1940 roku. Był w języku niemieckim, bo takie były więzienne wymogi. Wszystkie listy szły najpierw przez cenzurę i były

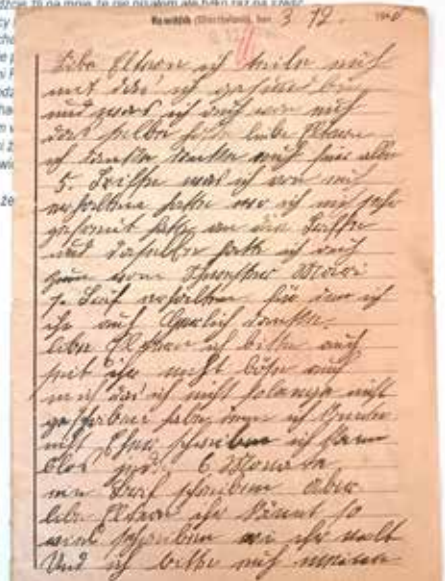
przepisywane przed wysłaniem. Mamy oryginał i tłumaczenie tego listu: „Rawicz / Kraj Warty / dnia 3.12.1940;

Kochani Rodzice zawiadamiam Was, że czuję się dobrze i tego samego Wam życzę Kochani Rodzice ja życzę wszystkim. 5 listów co od Was otrzymałem, cieszę się i odpisuję. Te wszystkie listy i od siostry ja dostałem. Nie bądźcie źli na mnie, że nie pisałem, ale tylko raz na sześć miesięcy mogę pisać. Ale Kochani Rodzice oni mogą pisać do mnie, możecie pisać do mnie ile chcecie, ja proszę. Kochani Rodzice mnie dobrze idzie, czuję się dobrze.

Nie chodź do pracy. Kochani Rodzice napiszcie do mnie co słychać u... Kochani Rodzice składam wam życzenia świąteczne na gwiazdkę, do braci życzenia gwiazdkowe, do siostry Moniki, czy wyszła za mąż. Pozdrowienia dla małego Jurka i Stasia. Wasz ukochany syn Edmund Dubert. Proszę żebyście odpisali”.

Rawicz / Kraj Warty / dnia 3.12.1940

Kochani Rodzice zawiadamiam Was, że czuję się dobrze i tego samego Wam życzę. Kochani Rodzice ja życzę wszystkim 5 listów co od Was otrzymałem, cieszę się i odpisuję. Te wszystkie listy i od siostry ja dostałem. Nie bądźcie źli na mnie, że nie pisałem, ale tylko raz na sześć miesięcy mogę pisać. Ale Kochani Rodzice oni mogą pisać do mnie, możecie pisać do mnie ile chcecie, ja proszę. Kochani Rodzice mnie dobrze idzie, czuję się dobrze.

Edmund Dubert zmarł 5 marca 1941 roku w Rawiczu w wieku 21 lat. Rodzina nie otrzymała żadnych informacji, co było przyczyną jego zgonu. W czasie okupacji hitlerowskiej więzienie w Rawiczu było jednym z miejsc kaźni, masowej eksterminacji Wielkopolan. Warunki bytowe, wyczerpująca praca, głód, system kar spowodowały śmierć co czwartego więźnia w trakcie odbywania kary. Edmund Dubert został pochowany na cmentarzu parafialnym w Rawiczu. Jego szczątki znajdują się w jednej z ośmiu mogił zbiorowych, a nazwisko wymienione jest na pamiątkowej tablicy, znajdującej się na ścianie kaplicy cmentarnej.

Wysłuchała
Barbara Stachowiak

Dlaczego i dla kogo powinniśmy spotykać się w Łagiewnikach

Drugiego września, jak co roku, spotkaliśmy się w Łagiewnikach, by przypomnieć co oznacza wojna, by przypomnieć historię tego miejsca sprzed 85 lat, by oddać hołd wszystkim poległym i pomordowanym podczas największego i najkrwawszego konfliktu zbrojnego w dziejach historii – m.in. straconym i zamęczonym mieszkańcom Łagiewnik i okolicznych wsi, pomordowanym członkom Ochotniczych Straży Pożarnych, zamęczonym klerykom Domu Misyjnego w Chłudowie.

Jednym z kleryków, którego spotkał tragiczny los, był werbista, błogosławiony o. Ludwik Mzyk – mistrz, a następnie przeniesiony do domu zakonnego w Chłudowie. W styczniu 1940 roku w chłudowskim klasztorze został aresztowany przez gestapo. Po brutalnych przesłuchaniach 1 lutego 1940 roku został przewieziony do obozu zagłady w Forcie VII. Tam osadzony z innymi w celi, więziony w nieludzkich warunkach, głodzony i torturowany żył jeszcze 20 dni. To właśnie 20 lutego około godziny 22 miała miejsce krwawa interwencja strażników, która dla o. Mzyka zakończyła się śmiercią. Został zamordowany strzałem w tył głowy. Podczas tegorocznej uroczystości w Łagiewnikach została przypomniana historia o. Mzyka. Rekonstrukcję tych wydarzeń przedstawiła grupa „Walhalla Inscenizacje”, a w rolę werbisty wcielił się brat Łukasz, nowicjusz Domu Misyjnego w Chłudowie.

Ksiądz Matei Catargiu, proboszcz Parafii pw. Ścięcia św. Jana Chrzyciela Chojnica-Morasko, podczas mszy św. rozważał, co powinniśmy mieć na względzie, gdy podejmujemy refleksję nad tym, co było przerażającą tragedią, którą nazywamy II wojną światową. Wydarzeniem, które odcisnęło piętno nie tylko na historii naszej ojczyzny, ale całego świata. – *Kiedy mówimy II wojna światowa, mamy na myśli wiele narodów, które w niej uczestniczyło – mówił Proboszcz. – Kiedy mówimy II wojna światowa, musimy pamiętać o 56 milionach ludzi, którzy zginęli, a wśród nich ok. 6 milionów Polaków, Żydów, Romów czy innych narodowości. Kiedy mówimy II wojna światowa, to trzeba powiedzieć, że nie sposób zliczyć rannych, zaginionych, tych którzy zostali dotknięci różnego rodzaju represjami,*

wywózkami czy aresztowaniami, tych którzy byli zamknięci w obozach – około 10 milionów w niemieckiej strefie okupacyjnej,

około 2 milionów w strefie okupacyjnej sowieckiej. Kiedy mówimy II wojna światowa, mamy na myśli wiele wiosek i miast, które zostały spalone, zrównane z ziemią, ludzi którzy stracili cały swój dobytek, zniszczone środowiska ludzkiego życia, zabytki o ogromnej wartości historycznej. Kiedy mówimy II wojna światowa, mówimy o rodzinach, które były zmuszane do opuszczania

swoich ziem, z którymi były związane od wieków i od pokoleń. Nie możemy zapomnieć, że nigdy przedtem nie było tak wielu ofiar śmiertelnych wśród ludności cywilnej, zwłaszcza wśród kobiet i dzieci. A wojna, która się rozpoczęła najazdem Niemiec na Polskę, miała być wojną na wyniszczenie.

Pomszyśw. Wójt Gminy Grzegorz Wojtera zabierając głos, odnosząc się do słów Księdza Proboszcza dodał, że tych, którzy byli świadkami historii wciąż ubywa i dziś to my staje-

FOT. B. STACHOWIAK

my się depozytariuszami tych emocji, opowiadań, tego co wydarzyło się przed 85 laty. – *Mamy obowiązek przekazywać to wszystko kolejnym pokoleniom, w taki sposób, jak dziś to robimy – myślą, sercem, spotkaniami, czasem, który poświęcamy na to, aby tutaj co roku spotykać się w Łagiewnikach. Zróbmy wszystko, żeby kolejne pokolenia pamiętając o wojnie mogły tworzyć bezpieczną, nowoczesną Polskę. Aby przyszłe pokolenia nie musiały budować już więcej takich pomników.*

Tym, co pomaga pielęgnować naszą pamięć o wydarzeniach sprzed lat są zarówno słowa, jak i nasze działania. Obecność poczów sztandarowych (Związku Kombatanów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych Gminy Suchy Las, Gminnego Związku Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych, Ochotniczych Straży Pożarnych, Zespołu Szkół w Biedrusku oraz w Chłudowie, Szkół Podstawowych nr 1 i nr 2 z Suchego Lasu, Liceum Ogólnokształcącego z Suchego Lasu), Wojska Polskiego, 1 Sucholeskiej Drużyny Harcerzy „Grań” jak co roku, nadała szczególną rangę

Zapraszamy na konferencję o Powstaniu Wielkopolskim

„Udział mieszkańców wsi w Powstaniu Wielkopolskim” pod takim tytułem w środę 9 października w Centrum Kultury w Suchym Lesie odbędzie się konferencja popularno-naukowa. Jej inicjatorem jest Ryszard Chruszczewski, historyk, regionalista, nauczyciel w Szkole Podstawowej nr 1 w Suchym Lesie, który wydarzenie to przygotował wspólnie z Gminą Suchy Las, a patronat honorowy nad nim objęli Wojewoda Wielkopolski i Marszałek Województwa Wielkopolskiego.

Powstanie Wielkopolskie, które wybuchło pod koniec 1918 roku, jest jednym z najważniejszych momentów w historii Polski i jednym z nielicznych zwycięskich polskich powstań, które przyniosło wymierne korzyści polityczne i terytorialne. Sukces Powstania Wielkopolskiego miał bezpośredni wpływ na odzyskanie przez Polskę niepodległości oraz ukształtowanie jej granic po I wojnie światowej.

– Konferencja wynika z potrzeby popularyzacji udziału mieszkańców wsi w Powstaniu Wielkopolskim. Gmina Suchy Las jest gminą wiejską. Na jej terenie miała miejsce akcja powstańcza i aktywnie działało środowisko Powstańców Wielkopolskich. Poza tym istnieje potrzeba gruntownych badań nad udziałem wszystkich grup społecznych zaangażowanych w powstanie. W tym kontekście niniejsza konferencja powinna być impulsem do takich działań – podkreśla Ryszard Chruszczewski.

Konferencja ma charakter otwarty i adresowana jest do wszystkich osób zainteresowanych jej tematem. – Z pewnością zacieka badaczy Powstania Wielkopolskiego, historyków rolnictwa i ruchu ludowego, socjologów, antropologów,

uroczystości. Przy słowach hymnu państwowego na maszt została podniesiona biało-czerwona flaga. Major Łukasz Orzechowski odczytał Apel Pamięci. Do apelu wezwani zostali wszyscy, którzy ponieśli śmierć w tej okrutnej wojnie, walcząc o słuszne prawa narodów do wolności i niepodległości: „Niech ich walka i śmierć będzie przestroga dla wszystkich, którzy sądzą, iż można bezkarnie deptać niezbywalne prawa ludzkie. Niech na zawsze w pamięci Narodu pozostaną imiona i dzieła Tych, którzy w walce o niepodległość Polski oddali swoje życie, byśmy mogli żyć w wolnej i niepodległej Rzeczypospolitej”. Żołnierze ku chwale Bohaterów oddali salwę honorową, a licznie przybyłe delegacje złożyły wiązanki kwiatów pod pomnikiem.

W Łągiewnikach zabrzmiał Mazurek Dąbrowskiego i hejnał Gminy Suchy Las. Artystyczną oprawę uroczystości przygotowała Orkiestra Dęta Chłudowo wraz z członkami Zespołu Pieśni i Tańca Chłudowianie. W ich wykonaniu dźwięki i słowa patriotycznych pieśni wypełniły to symboliczne miejsce, przywołując obrazy z przeszłości.

regionalistów, pasjonatów historii oraz mieszkańców gminy, zwłaszcza członków powstańczych rodzin – dodaje historyk.

Dlaczego warto wziąć udział w tym wydarzeniu? – Warto przyjść i poświęcić swój cenny czas, aby wysłuchać ciekawych wykładów, zobaczyć prezentację grupy rekonstruktorów historycznych, dowiedzieć się o zaangażowaniu mieszkańców wsi w Powstanie Wielkopolskie na innych obszarach Wielkopolski, a nawet poza nią. Poza

tym, konferencja popularno-naukowa to w pewnym sensie rodzaj święta, rzadkiego wydarzenia, w trakcie którego spotykają się różni ludzie dzielący się swoimi przemyśleniami, wynikami badań, pojawiają się postulaty badawcze, których celem jest wytyczenie kierunku dalszych prac. Myślę, że to wydarzenie jest ciekawe nie tylko dla profesjonalistów, ale również dla obserwatorów i słuchaczy – dodaje Pan Ryszard.

O Powstaniu Wielkopolskim warto mówić nie tylko ze względu na jego militarne znaczenie, ale także dlatego, że jest to dowód zorganizowania, odwagi i determinacji Wielkopolan, którzy potrafili skutecznie przeciwstawić się niemieckiemu zaborcy. Przypomnienie o tym wydarzeniu nie tylko pozwala oddać hołd bohaterom tamtych dni, ale również pokazuje, jak ważna jest jedność i dobrze skoordynowane działania w osiągnięciu wspólnego celu.

bs

ZAPRASZAMY MIESZKAŃCÓW GMINY

WSTĘP WOLNY

CENTRUM KULTURY
I BIBLIOTEKA PUBLICZNA
GMINY SUCHY LAS
SALA WIDOWISKOWA
ul. SZKOLNA 16, SUCHY LAS

9 PAŹDZIERNIKA

2024 r.

KONFERENCJA POPULARNO-NAUKOWA

UDZIAŁ MIESZKAŃCÓW WSI W POWSTANIU WIELKOPOLSKIM

10:00 Spotkanie uczestników w holu CKiBP w Suchym Lesie, przejście przed głaz upamiętniający Powstańców Wielkopolskich z terenu gminy Suchy Las, złożenie kwiatów przez delegację.

10:30 Rozpoczęcie konferencji w sali widowiskowej CKiBP.

- Powitanie zaproszonych gości, prelegentów oraz wszystkich przybyłych na konferencję.
- Otwarcie konferencji: Wójt Gminy Suchy Las Grzegorz Wojtera.
- Przemówienia patronów honorowych.

11:00 Wystąpienia prelegentów:

- mgr Ryszard Chruszczewski, „Udział mieszkańców wsi z gminy Suchy Las i jej okolic w Powstaniu Wielkopolskim oraz ich wkład w rozwój społeczności lokalnej”;
- mgr Roman Chalas, „Powstańcy Wielkopolscy wiosek pogranicza, z powiatu międzychodzkiego”;
- dr Kamila Czechowska, „Organizacje weteranów Powstania Wielkopolskiego na terenach wiejskich, na przykładzie byłego powiatu szubińskiego”.

12:30 Przerwa kawowa.

12:45 Prezentacja grupy Walhalla Inscenizacje.

Powstańcy Wielkopolscy a Armia Wielkopolska, czyli jak ochotnicy stali się żołnierzami.

13:10 Wystąpienia prelegentów:

- dr Zdzisław Kościński, „Udział mieszkańców wsi z terenu zachodniej Wielkopolski w Powstaniu Wielkopolskim oraz ich wkład w rozwój społeczności lokalnej”;
- dr Eugeniusz Słowiński, „Udział mieszkańców Bukowca Górnego w Powstaniu 1918/1919 roku”.

14:10 Dyskusja i wolne głosy.

14:40 Podsumowanie konferencji: Ryszard Chruszczewski, zakończenie konferencji.

ORGANIZATOR

SuchyLas
+ FOR YOU

PATRONAT HONOROWY

PATRONAT MEDIALNY

Sucholeska zaDYSHKA zgromadziła na starcie prawie 400 osób

Już po raz drugi w Suchym Lesie 22 września wystartowała Sucholeska zaDYSHKA – biegi dla dzieci, biegi na 5 i 10 km i nordic walking. Na starcie stanęli amatorzy sportowych emocji. Fantastyczna atmosfera, wspinała organizacja, super nagrody i piękna pogoda. Wszystko zagrało na medal. A te były nawet do schrupania!

Organizatorem Sucholeskiej zaDYSHKA jest Gminny Ośrodek Sportu we współpracy z Gminą Suchy Las. – *Poprzez to wydarzenie chcemy propagować zdrowy styl życia, ruch, aktywność, dobrą zabawę na świeżym powietrzu. Naszym zamierzeniem jest także integracja mieszkańców oraz promocja gminy. Mamy sporo uczestników spoza naszego terenu* – podkreśla Katarzyna Kustoń, dyrektor GOS.

Na Sucholeską zaDYSHKĘ zapisało się prawie 400 osób i to nie tylko z różnych stron powiatu poznańskiego czy województwa, ale nawet kraju! Stolicę gminy odwiedzili biegacze i kijkarze m.in. z Zielonej Góry, Grodziska Wielkopolskiego czy ze Szczawno Zdroju.

W tym roku start i meta zawodów została zorganizowana na bieżni boiska GOS-u przy „sucholeskiej jedynce”. Tu również najpierw dla dzieci, a później dla dorosłych instruktorzy z klubu fitness Fit Athletica poprowadzili rozgrzewkę. Tu także – na koniec – odbyło się dekorowanie zwycięzców.

Zanim jednak medale i nagrody zostały wręczone najlepszym w poszczególnych

kategoriach, najpierw na starcie stanęli najmłodsi uczestnicy, którzy mieli do pokonania jedno okrążenie boiska, czyli dystans 400 m. Dzieci powitała Ilona Ciok, zastępca wójta wraz z Katarzyną Kustoń, dyrektor GOS, życząc przede wszystkim świetnej zabawy i mnóstwa radości z biegu.

Trzy, dwa, jeden, start i pobiegli – niektórzy, bo zaledwie kilkulatki z rodzicami. Wśród nich była dwuletnia Helenka z mamą Kają Majchrzak, która zadebiutowała podczas sportowej imprezy, z wielką radością pokonując pierwsze 100 m. – W

biegu wystartowała nie tylko Helenka, ale także jej siostry – Zosia, która ma 7 lat i brała już udział w kilku biegach, oraz średnia czterolatka Marysia, która w zeszłym roku się troszkę wystraszyła, ale dzisiaj się zawzięła, że wystartuje i udało się z sukcesem – mówiła mama dziewczynek, która dodała również, że sport to świetny spo-

sób na spędzanie wolnego czasu. – *Jak się znajdzie dyscyplinę, która sprawia przyjemność, to naprawdę daje to dużo dobrego, same plusy.*

Jednym z takich plusów jest zapewne satysfakcja z wygranej wyścigu, czego doświadczyła Hania Janka. – *To takie fajne uczucie, że mogą być szybka i rozwijać swoje pasje. Lubię nie tylko bieganie, ale w ogóle sport, bo można dzięki temu ćwiczyć i się uśmiechać. Nawet jak się przegrywa, to jest fajnie, ale ja raczej nigdy nie przegrywam.* Hania zdradziła, że do biegania podcho-

dzi taktycznie. – *Żeby dobrze pobic muszę szybko wystartować i później już utrzymuję tempo* – dodaje zwyciężczyni Sucholeskiej zaDYSHKI w kategorii dziecięcej.

Do startów taktycznie zapewne podchodzi także kijkarz Roman Woroch z Dopiewa, wielokrotny zwycięzca zawodów nordic walking, który triumfował także w Suchym Lesie. Pan Roman po swoim zwycięskim marszu zaznaczył, że trasa była wymagająca i trudna m.in. ze względu na nawierzchnię asfaltową. Jeżeli chodzi o kijkarzy, to na starcie Sucholeskiej zaDYSHKI nie zabrakło naszych lokalnych, zorganizowanych grup pn. SUCHY LASki, czy UKS Gimnazjon. Nasi mieszkańcy licznie startowali także w biegach, reprezentując wszystkie miejscowości gminy.

Trasa Sucholeskiej zaDYSHKI – nordic walking, biegów na 5 i 10 km – została wytyczona ulicami Suchego Las i prowadzi-

ła poprzez Promienistą – Miłą – Szkolną – Nektarową – Sosnową – Podgrzybkową – Muchomorową – Szkółkarską – Borówkową – Stefańskiego – Jagodową – Powstańców Wielkopolskich i Poziomkową. A to dla startujących oznaczało, że nie będzie tak prosto i to dosłownie. Pokonanie

„pofalowanego” terenu wymagało sporego wysiłku, a słońce dodatkowo potęgowało zmęczenie.

Na mecie jednak na wszystkich czekały zasłużone nagrody – te niewymierne, czyli radość i satysfakcja z ukończonego startu i te namacalne – medale, wartościowe podarunki i oczywiście regeneracyjny poczęstunek.

– *Dziękuję wszystkim uczestnikom i gratuluję świetnych wyników!* – podsumowuje Dyrektor GOS. – *Ogromne podziękowania dla Gminy Suchy Las, dla naszych sponsorów, dla wolontariuszy i Centrum Wolonta-*

riatu przy OPS w Suchym Lesie z koordynator wolontariatu Agatą Krzyżsiń!

Tegoroczną II Sucholeską zaDYSHKĘ wsparły firmy: APART, ZIAJA, PAW Decor Collection, Cukiernia Piekarnia Koperski, ZGK Suchy Las oraz EUROSPAR Suchy Las.

BS

Z maseczką, czy bez?

Nie wiedziałam, a już wiem, to cykl artykułów, które dedykuję wszystkim mieszkańcom gminy Suchy Las zainteresowanym naszymi lokalnymi sprawami.

Poruszając się ostatnio po naszej gminie zauważyłam, że coraz więcej osób nosi maseczki ochronne. Ciekawe, dlaczego? – pomyślałam i rozszerzałam obszar swoich obserwacji. Okazuje się, że jest to zjawisko powszechne. Nasze społeczeństwo coraz bardziej świadome i otwarte na profilaktykę zachorowań chroni siebie i innych przed infekcjami. I bardzo dobrze.

Należy być uważnym na to, co wokół się dzieje i odpowiednio na to reagować. Szczęśliwie moim sąsiadem jest wspaniały lekarz, a zarazem człowiek o wielkim sercu, otwarty na rozmowę i dzielenie się wiedzą – prof. dr hab. med. Waldemar Bobkowski. Zapytałam go, co sądzi o maseczkach, kto powinien je nosić i kiedy?

Pan Profesor potwierdził moje odczucia dotyczące tego typu profilaktyki. Zwrócił uwagę na to, że mamy obecnie okres nasilonych zachorowań i dlatego noszenie maseczki ma sens. Szcze-

gólnie tam, gdzie spotykamy się w zamkniętych pomieszczeniach, takich jak autobusy, pociągi, sklepy, kawiarnie itp. Po pierwsze powinny o to dbać osoby starsze oraz przewlekle chore, te które muszą zabezpieczyć się przed infekcją. Z drugiej strony maseczki powinny nosić osoby, które zauważają u siebie pierwsze objawy infekcji np. drapanie w gardle, czy katar. Tu zaapelował o świadomość i dbałość o innych. Poprzez noszenie maseczki ograniczamy rozprzestrzenianie się choroby. Zachowanie tego typu ostrożności, to bezpieczeństwo swoje oraz innych ludzi.

Zgodni byliśmy również w kwestii mycia rąk wodą i mydłem. Robię to za każdym razem, gdy wracam do domu, nie tylko wówczas, gdy na przykład byłam na stacji benzynowej i korzystałam z dystrybutora, dotykanego wcześniej przez wiele osób. Robię to również wracając ze spaceru z psem,

czy z biegania. Jest to dla mnie podstawowa zasada higieny, która pomaga eliminować wirusy i bakterie z powierzchni skóry.

Jednak przed rozmową z ekspertem, którego wiedzę się tutaj wspieram, nie pomyślałam o tym, żeby napisać o zachowaniu dystansu odległościowego wobec osób z objawami choroby. Czy o tym, jak ważne jest dbanie o częstotliwość zmiany maseczki. Nie należy używać tej samej maseczki dłużej niż jeden dzień.

Dzięki wiedzy mojego sąsiada mogłabym jeszcze długo rozpisywać się na temat profilaktyki zachorowań. Jednak nie taka jest moja intencja. Tym artykułem pragnę zwrócić Państwa uwagę na nasze wspólne bezpieczeństwo, wzajemną życzliwość, dbałość o siebie nawzajem. Nie wychodźmy z domu przeziębieni, jeżeli nie jest to konieczne. A jeżeli już, to zachowujmy środki ostrożności wymienione powyżej.

Pozdrawiam jak zwykle serdecznie i życząc dużo, dużo zdrowia.

Wiesia Prycińska
Radna Gminy Suchy Las

POZNAJ SWOJEGO TRENERA – KAMIL POSTÓŁ

Dzisiaj prezentujemy sylwetkę „Kamyka”. Trener Kamil Postół posiada licencję UEFA C (obecnie na kursie UEFA B) i pracuje jako trener asystent przy rocznikach 2010, 2015 oraz 2016. Stanowi trzon kadry Sucharów Suchy Las. Pełni czasem rolę kapitana, a nawet grającego trenera. Od zawsze związany z Suchym Lasem, zna tu każdy kąt i mało kogo nie zna. Poznajcie go bliżej – zapraszamy do lektury!

Twój ulubiony suchar/dowcip?

Tyle ich usłyszałem, że ciężko mi wybrać.

W jakim wieku rozpoczęła się Twoja przygoda ze sportem?

W wieku 7 lat.
Kto zaszczepił w Tobie miłość do sportu?

Rodzice.

Od kiedy jesteś związany z Sucharami?
Bodajże od 2005 lub 2006 roku.

Co według Ciebie jest najważniejsze w szkoleniu dzieci?

Rozwój indywidualny zawodnika.

Żeby zostać dobrym sportowcem trzeba...

Jest masa czynników, ale tak w skrócie: być wytrwałym, wierzyć we własne umiejętności, potrafić przegrywać i wyciągać z tego wnioski.

Twój sportowy idol (niekoniecznie piłkarz)?

Kiedyś Pablo Aimar, teraz Cristiano Ronaldo.

Ulubiony klub?

Manchester United, Lech Poznań i Su-

chary Suchy Las.

Twoja pozycja na boisku to...

Skrzydłowy.

Jak zaczynasz swój dzień?

Ściele łóżko.

Jak najchętniej spędzasz wolny czas?

Spotykam się ze znajomymi, oglądam mecze/serieale.

Ulubiona muzyka/wykonawca?

Rap, a ulubieni wykonawcy to na ten moment Gibbs i Kuban.

Najlepszy film?

Gladiator.

Najlepsza książka?

Silmarillion.

Ulubione danie?

Ciężko jest mi wybrać jedno. Pierogi/pizza/różnego rodzaju makarony.

Motto życiowe?

„Nie podejmuj decyzji w gniewie, nie obiecuj w szczęściu”.

Co motywuje Cię do ciężkiej pracy?

Chęć zwyciężania.

Jedno, najważniejsze zdanie, które chciałbyś przekazać swoim podopiecznym?

Może przytoczę tutaj pewien cytat: „Sukces to suma niewielkiego wysiłku, postrzeganego z dnia na dzień”.

Rozmawiał
Janusz Siwek

Serdecznie zapraszamy na mecze pierwszej drużyny Sucharów:

• 6.10, g. 16.00

– Poznań, ul. Gdańska 1; Przemysław II Poznań - SUCHARY Suchy Las

• 13.10, g. 15.30

– Złotkowo, ul. Żytnia; SUCHARY Suchy Las - Orły Pniewy

• 19.10, g. 15.00

– Objezierze; Orkan Objezierze - SUCHARY Suchy Las

• 27.10, g. 12.00

– Złotkowo, ul. Żytnia; SUCHARY Suchy Las - OSiR Lwówek

• 02/03.11 ?????

– Kąsinowo; KS Kąsinowo - SUCHARY Suchy Las

• 09/10.11 ?????

– Złotkowo, ul. Żytnia; SUCHARY Suchy Las - GKS Gołęczewo

Termin oznaczony „?????” w trakcie ustaleń. Zapraszamy do śledzenia naszej strony internetowej oraz mediów społecznościowych.

SUCHARY TO MY!!! MOŻEMY WSZYSTKO!!!

Wiktor Piechowiak

W bieżącym letnim okienku transferowym, definitywnie nasze szeregi opuściło dwóch młodych utalentowanych zawodników.

Wiktor Piechowiak zasilł Akademię Wisły Płock, a Bartłomiej Zaród zmienił barwy na zielone w ramach Akademii Warty Poznań. Poniżej kilka słów o każdym z nich.

Trener Dawid Mach, który miał największy wpływ na rozwój Wiktora w Sucharach, scharakteryzował go jako typ pracusia i zadziora, zawsze gotowego do działania, pomocnego i koleżeńkiego. Mimo ciężkiego startu w Sucharach, Wiktor bardzo szybko nadgonił zaległości i na stałe wskoczył do pierwszego składu. Transfer do Wisły Płock, to efekt jego ciężkiej pracy, charakteru i talentu.

Bartłomiej Zaród, rocznik 2010, zaczął w Sucharach w 2017 roku u trenera Michała Kuka, a z racji talentu często grywał

Bartłomiej Zaród

Podsumowaliśmy Rowerową Stolicę Polski 2024

Spotkaniem przy ognisku 7 września na Terenie Aktywnej Edukacji i Sportu podsumowaliśmy udział Gminy Suchy Las w rywalizacji o Puchar Rowerowej Stolicy Polski. Wyróżniono najlepszą drużynę oraz najlepsze kobiety i mężczyzn, którzy „wykręcili” dla Gminy najwięcej kilometrów.

Puchar Rowerowej Stolicy Polski to organizowana od 2019 roku przez miasto Bydgoszcz największa rywalizacja ro-

Taki wynik uplasował naszą Gminę na 24. miejscu spośród 96 gmin, które wzięły udział w zabawie (miasta klasyfikowane

werowa w Polsce. Akcja polega na kręceniu kilometrów dla miast/gmin w oparciu o bezpłatną aplikację pn. Aktywne Miasta.

W tegorocznej rywalizacji, która trwała cały czerwiec, na rzecz Gminy Suchy Las „kilometry kręciło” 177 osób, które łącznie przejechały aż 54 107 km!!!

były oddzielnie), co jest bardzo dobrym wynikiem!

Statuetka dla najlepszej drużyny trafiła do Golden Bike Team, której członkowie „wykręcili” imponujące 19 468 km. Liderem grupy jest Ewa Korek, sołtyska wsi Złotniki, która od lat aktywizuje i zachęca

FOT. M. DAWIDOWSKA

czas na integrację w „rowerowym” gronie przy poczęstunku przygotowanym przez KGW Gołęczewo i snuciu planów na podwojenie wyniku w przyszłym roku!

Małgorzata Dawidowska

w roczniku 2009. Pomocnik/obrońca, typowy zadziór, nieustępliwy, żelazne płuca, dobre warunki fizyczne. Dwa ostatnie sezony na wypożyczeniu w Warcie Poznań, teraz definitywny transfer.

Jakub Teclaw (koordynator szkolenia w TMS Suchary Suchy Las): – *Transfery definitywne Wiktora i Bartka pokazują, że można wskoczyć na wyższy level, nawet w starszych kategoriach wiekowych i niekoniecznie swoją przygodę (karierę) z piłką trzeba od samego początku zaczynać w*

topowych klubach. Często w takich ośrodkach jak Suchary można z powodzeniem zdobyć pierwsze piłkarskie szlify i dzięki determinacji własnej oraz sztabu szkoleniowego zawodnicy mają szansę kontynuować swój rozwój w najlepszych polskich akademiach piłkarskich. Zaufanie scoutów Wisły Płock oraz Warty Poznań utwierdza nas w przekonaniu, że postawienie na jakość szkolenia przynosi efekty, nie tylko w postaci dobrych wyników naszych zespołów w rozgrywkach ligowych w skali woje-

wództwa, ale pozwala także na zaistnienie poszczególnych zawodników na poziomie centralnym.

Życzymy Wam Panowie powodzenia i trzymamy kciuki za Wasz dalszy rozwój oraz pokonywanie kolejnych kroków do spełnienia marzeń! Mamy nadzieję, że zawsze będziecie nas miło wspominać!

Mariusz Rembicki

mieszkańców do jazdy rowerem. Jak widać – bardzo skutecznie!

Na 2. miejscu uplasowała się drużyna Rowerowa Gmina Suchy Las z 13 270 km, a na 3. miejscu – Biedrusko z 6 063 km.

W klasyfikacji indywidualnej zdecydowanie najlepszy okazał się Grzesiek, który w czerwcu przejechał, uwaga – 2 416,63 km!!! To daje średnią 80 km dziennie na rowerze! Drugi wynik indywidualny również robi wrażenie – to 2 008,15 km w wykonaniu Wiesi Prycińskiej, co dało jej zwycięstwo w kategorii kobiet. Trzeci najlepszy uczestnik rywalizacji o Puchar RSP w gminie Suchy Las to Krzysiek Pryciński, który „wykręcił” 1 753,03 km. GRATULUJEMY!

Do zwycięzców w poszczególnych kategoriach powędrowały pamiątkowe statuetki, a dla pozostałych uczestników, których wynik uplasował się w pierwszej dziesiątce, powędrowały pamiątkowe medale. Medalami uhonorowane zostały również dzieci, bo one też „kręciły” kilometry na rzecz naszej Gminy.

Wszystkim uczestnikom gratulujemy wspaniałych wyników i dziękujemy za udział w rywalizacji!

Po rozdaniu statuetek i medali nadszedł

Red Box Piłkarska Akademia

Biedrusko piłką stoi!

Zajęcia ogólnorozwojowe z elementami piłki nożnej w przedszkolu w Biedrusku cieszą się ogromnym zainteresowaniem. Przedszkolaki z radością uczestniczą w treningach, które są nie tylko formą aktywności fizycznej, ale również sposobem na rozwijanie pasji do sportu. Nic dziwnego, że najmłodszy zawodnicy z uśmiechem na twarzach stawiają swoje pierwsze kroki na murawie. Te radosne zajęcia to nie tylko zabawa, ale także okazja do budowania charakteru, współpracy w zespole i nauki zasad fair play.

Red Box Piłkarska Akademia prowadzi treningi w Biedrusku dla ponad 100 młodych zawodników. Zajęcia odbywają się regularnie na boisku typu Orlik przy Zespole Szkół, dwa razy w tygodniu. W ramach Akademii dzieci mają możliwość rozwijania swoich umiejętności piłkarskich, reprezentując Biedrusko w rozgrywkach Wielkopolskiego Związku Piłki Nożnej (WZPN), Red Box Junior Lidze, która odbywa się w Złotkowie oraz w licznych turniejach w regionie. To wspaniała okazja dla młodych sportowców do rywalizacji i zdobywania pierwszych sportowych laurów.

Biedrusko może również poszczycić się wyjątkowymi talentami. Przykładem

jest Adam Grembecki, wywodzący się właśnie z tej miejscowości, wyróżniający się zawodnik Warty Poznań. Grembecki, jako kapitan drużyny, zdobywa kolejne powołania do kadry WZPN, co stanowi nie tylko dowód jego piłkarskich umiejętności, ale także inspirację dla młodszych kolegów z Biedruska.

Oprócz regularnych treningów, przedszkolaki z Biedruska co roku biorą udział w Igrzyskach Przedszkolaka, które stanowią fantastyczną okazję do zabawy i rywalizacji z rówieśnikami. Z kolei uczniowie Szkoły Podstawowej w tym roku po raz pierwszy uczestniczyli w Spartakiadzie, która odbyła się w ramach Dni Gminy Suchy Las. Dużą popularnością cieszą się również organizowane w Biedrusku półkolonie na

sportowo, które odbywają się zarówno zimą, jak i latem. Te aktywne formy spędzania wolnego czasu przyciągają dzieci z całej okolicy, zapewniając im nie tylko doskonałą zabawę, ale także możliwość rozwoju fizycznego i społecznego.

Radość i zaangażowanie najmłodszych mieszkańców Biedruska w zajęcia piłkarskie pokazują, że sport ma tutaj ogromne znaczenie. Przyszłość lokalnej piłki nożnej zapowiada się bardzo obiecująco, a kolejne pokolenia już teraz z dumą reprezentują Biedrusko na boiskach regionu. Z niecierpliwością czekamy na powstanie nowej szkoły w Biedrusku, a wraz z nią infrastruktury sportowej, bo tego naprawdę nam brakuje.

i lokalnymi atrakcjami; Kraków, odkrywając jego historyczne i kulturowe skarby; Termy Chochołowskie, relaksując się w gorących źródłach; Mosorny Groń, podziwiając zapierające dech w piersiach widoki.

Każdy dzień kończył się wspólnymi posiłkami w ośrodku Silver Zawoja, gdzie pełne wyżywienie dawało energię młodym ludziom. Obóz w Beskidach nie tylko sprzyjał rozwojowi sportowemu, ale także budował przyjaźnie między uczestnikami.

Obóz piłkarski Red Box Piłkarskiej Akademii w Gdańsku

W dniach 5-10 sierpnia, w Ośrodku Po-

Relacja z obozu w Beskidach (8.07 – 13.07.2024)

Obóz w malowniczej miejscowości Zawoja okazał się niezapomnianym doświadczeniem dla uczestników. Ośrodek, otoczony rzeką, lasem i górami, stworzył idealne warunki do aktywnego wypoczynku i sportowego rozwoju. Każdy dzień był wypełniony intensywnymi zajęciami. Uczestnicy mieli dwa razy dziennie zajęcia ruchowe z piłką na boisku z naturalną trawą, co pozwoliło im doskonalić swoje

meranka w Gdańsku, odbył się obóz piłkarski Red Box Piłkarskiej Akademii.

Trzy drużyny w kategoriach młodzik, orlik i żak miały okazję spędzić intensywny tydzień pod czujnym okiem trenerów Darka, Bartka i Mateusza. Ośrodek Pomeranka, położony tuż przy plaży, zapewnił doskonałe warunki zarówno do treningów, jak i regeneracji. Każdy dzień składał się z trzech treningów, które pozwalały młodym piłkarzom doskonalić swoje umiejętności techniczne, taktyczne oraz rozwijać

wytrzymałość fizyczną. Treningi były urozmaicane spacerami po plaży, co sprzyjało regeneracji i budowało jeszcze lepszą atmosferę w drużynie.

Oprócz ciężkiej pracy na boisku, uczestnicy mieli okazję spędzać czas na integracji, co wpłynęło na zacieśnienie więzi między nimi. Świetna atmosfera i pozytywna energia towarzyszyły każdej aktywności, a wszyscy uczestnicy wrócili pełni wrażeń i nowych doświadczeń. Obóz okazał się nie tylko doskonałym

czasem na rozwój sportowy, ale także na budowanie drużynowego ducha, co z pewnością zaowocuje w nadchodzącym sezonie.

umiejętności piłkarskie w sprzyjającej atmosferze.

Wycieczki były jednym z głównych punktów programu. Uczestnicy odwiedzili: Zakopane, ciesząc się pięknem Tatr

Obóz sportowo-rekreacyjny Tuchola 2024

Wakacje co prawda już za nami. Ale my z miłą chęcią wracamy do letnich dni. W dniach 1-9 lipca odbył się obóz organizowany przez UKS Rekord Chludowo. Brały w nim udział dzieci ze Szkoły Podstawowej w Chludowie w wieku od 8 do 14 lat. Tematem przewodnim była piłka nożna, jednak program obozu był o wiele bogatszy.

Obóz odbył się w Tucholi, już po raz trzeci – były tam warunki do uprawiania wielu sportów (piłka nożna, siatkówka, koszykówka, biegi przełajowe), a także do rekreacji (kąpiele, plażowanie, bule, badminton, speedminton, frisbee, itd.).

Na terenie ośrodka znajdowały się boiska do piłki nożnej, koszykówki, badmintonu, sala gimnastyczna z boiskiem do siatkówki oraz siłownia zewnętrzna.

Do jeziora mieliśmy 10 minut spacerem – było tam strzeżone kąpielisko, plaża,

była także możliwość skakania do wody na nogi.

W ramach zajęć odbyły się także zajęcia z podstaw pierwszej pomocy (zachowanie w różnych sytuacjach, a także resuscytacja krążeniowo-oddechowa).

Każdy z 53 uczestników mógł znaleźć coś dla siebie i każdy miał szansę na poprawę swojej wydolności (codzienne poranne rozruchy), techniki i taktyki danej dyscypliny, a przede wszystkim mógł aktywnie odpocząć w gronie kolegów i koleżanek.

Za rok, prawdopodobnie już w innym miejscu, będzie szansa na spotkanie na obozie w podobnym składzie.

Marek Jętczak

Zapraszamy do Red Box Piłkarskiej Akademii

Zapraszamy wszystkie dzieci od 4. roku życia do rozpoczęcia treningów w naszej RED BOX Piłkarskiej Akademii. Więcej informacji: akademia@redboxsport.pl lub pod nr tel. 730 992 150.

Red Box Piłkarska Akademia, nadchodzące wydarzenia:

- 10.2024 r. – Red Box Junior Liga,
- 14/15.12.2024 r. – XV Turniej Mikołajkowy, III Gala Sportu Red Box Piłkarskiej Akademii,
- 25/26.01.2025 r. – VIII Turniej z okazji Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy.

O szczegółach będziemy informować na bieżąco.

Wszelkie informacje na stronie www.redboxpilkarskaakademia.pl. Szczegóły dotyczące udziału oraz zgłoszenia do wszystkich wydarzeń pod nr tel. 730 992 150.

Stowarzyszenie Kultury Fizycznej Red Box

Stypendia, nagrody sportowe – można składać wnioski

Stypendia sportowe oraz nagrody za osiągnięte wyniki sportowe mogą być przyznawane zawodnikom reprezentującym lub promującym Gminę Suchy Las, zgodnie z regulaminami zamieszczonymi w Uchwale nr L/531/14 Rady Gminy Suchy Las z dnia 28 sierpnia 2014 r. oraz Uchwale nr L/530/14 Rady Gminy Suchy Las z dnia 28 sierpnia 2014 r.

Nagrody sportowe mogą być przyznawane także trenerom oraz osobom wyróżniającym się w działalności sportowej na rzecz Gminy Suchy Las.

Wnioski o przyznanie nagrody lub stypendium sportowego należy składać do 15 listopada na rok kolejny w Urzędzie Gminy Suchy Las, ul. Szkolna 13, 62-002 Suchy Las.

Dokumenty do pobrania dostępne są na stronie internetowej: www.suchylas.pl / Aktualności oraz Dla mieszkańców / Sport i rekreacja / Stypendia i nagrody.

Anna Rybarczyk
Referat Oświaty i Sportu UGSL

Sport nie liczy lat. Aktywnym można być w każdym wieku

Jest wysportowanym, aktywnym mężczyzną, ma na swoim koncie liczne osiągnięcia sportowe i jest doskonałym przykładem na to, że wiek to tylko liczba. Pan Stanisław Kmiecik z Suchego Lasu ma 75 lat i ogromny apetyt na sport, który stał się motorem jego życia.

Sport w Pana życiu obecny jest od...

Stanisław Kmiecik: W latach 60. minionego wieku na swojej życiowej drodze spotkałem Czesława Cybulskiego, legendarnego trenera, który wychował wielu olimpijczyków. Mieszkał w Poznaniu, ale w Suchym Lesie, przy ulicy Bogusławskiego, miał ogródek działkowy. To on zaszczylił we mnie pasję do sportu, szczególnie do lekkoatletyki. Spośród uczniów poznańskich szkół „wyłapywał” do Olimpii Poznań tych, którzy mieli potencjał, by stać się następcami ówczesnych gwiazd lekkoatletyki.

Pan znalazł się wśród nich?

Tak się złożyło. Jednak moją karierę sportową (jeszcze jako juniora) zakończył wypadek na stadionie Olimpii. A potem były studia, praca... Pewnego dnia, w 2006 roku, jadąc rowerem z Rusalki przez Gołęcin do Suchego Lasu, zauważyłem dużą grupę zawodników w zaawansowanym wieku. W Poznaniu odbywały się bowiem Mistrzostwa Europy w lekkiej atletyce masters. Zacząłem drążyć temat i okazało się, że mastersi to zorganizowana grupa biorąca udział w wielu zawodach nie tylko w kraju, ale i na świecie. To skłoniło mnie, by powrócić do lekkoatletyki. I tak nieśmiało, powoli, rozpocząłem na nowo swoją przygodę ze sportem, już jako masters. Obecnie jestem członkiem AZS Poznań i trenuję na stadionie przy ulicy Pułaskiego oraz na Gołęcinie, gdzie korzystam z całej infrastruktury sportowej.

Czy trudno było Panu wrócić do lekcji atletyki?

Muszę przyznać, że po tak długiej przerwie moje pierwsze starty były bardzo nieudane. W młodości startowałem w dziesięcioboju lekkoatletycznym. Gdybym nie miał problemów z nogami, na pewno skupiłbym się na biegach i skokach, ale z racji tego, że w tym wieku nie wszystko funkcjonuje jak należy, postanowiłem spróbować rzutów. Z Czesławem Cybulskim ponownie spotkaliśmy się prawie po pół wieku na stadionie AZS. Czesław zaproponował rzut młotem, czyli dyscyplinę, na której znał się jak nikt inny. Stwierdził, że mam do tego odpowiednie warunki. Jednak nigdy wcześniej młota w ręce nie trzymałem... Można sobie tylko wyobrazić, jak wyglądały moje pierwsze próby. Porównałbym je do pierwszych prób chodzenia małego dziecka. Miałem wielu kolegów, zawodników, którzy doradzali, jak poprawnie rzucać młotem. Były też chwile zwątpienia. Młot to dyscyplina techniczna,

dlatego bez fachowej pomocy trenerskiej i cierpliwości nie osiągnąłbym znaczących postępów. Teraz korzystam z rad trenera Jacka Biernackiego.

Mówi Pan o tym z wielką pasją.

Sport jest dla mnie bardzo ważny i tak naprawdę wypełnia moje życie. Gdybym nie zajmował się sportem, nie wiem, co

innego bym robił. Nie ma dnia, żebym nie trenował – bardziej lub mniej intensywnie. Jak nie basen, to rower, jak nie trening na stadionie, to ćwiczenia w przydomowym ogródku.

To ciekawe... Trenuje Pan na przykład rzut młotem w domu...

(uśmiech) Może nie w domu, ale obok – mam tu, w Suchym Lesie, cały niezbędny sprzęt: dysk, oszczep, młot i urządzenia siłowe. Sąsiedzi mogą być spokojni, ale przyznaję, że trochę roślin w moim ogrodzie ucierpiało.

Przyniósł Pan ze sobą sporo medali.

To tylko te najcenniejsze z tego roku (z mistrzostw Polski, Europy i Świata), ale wszystkich jest naprawdę sporo. Na początku tego roku brałem udział w Halowych Mistrzostwach Polski w Toruniu, gdzie w rzucie ciężarkiem zdobyłem pierwsze miejsce oraz dwa drugie – w skoku w dal oraz w skoku wzwyż. W marcu, na Halowych Mistrzostwach Europy, również w Toruniu, w skoku wzwyż byłem piąty, a w rzucie ciężarkiem drugi. Przegrałem z wielokrotnym, niekwestionowanym mistrzem świata w tej dyscyplinie, Norwegiem Busterudem. Gdybym osiągnął wynik zbliżony do najlepszego w tym roku, byłbym pierwszy. W lipcu, dodam, że dwa tygodnie po tym, jak wyszedłem ze szpitala z kardiologii, pojechałem na Mistrzostwa Polski do Włocławka. Startowałem w sześciu dyscyplinach i przywoziłem sześć medali – złoto zdobyłem w trójskoku i w biegu na 200 metrów (pierwszy start w życiu w tej konkurencji), srebro w skoku wzwyż i rzucie młotem, natomiast brąz w skoku w dal i pchnięciu kulą. Próbuję różnych dyscyplin z myślą o powrocie do dziesięcioboju.

W połowie sierpnia zaczęły się Mistrzostwa Świata w Göteborgu. Pomimo wniesionych opłat i rezerwacji miejsca na promie, dopiero dwa dni przed startem zdecydowałem się na udział w mistrzostwach. Miałem wątpliwości, czy jestem odpowiednio przygotowany. Pojechałem. Był to mój debiut w imprezie tej rangi. W rzucie ciężarkiem pokonałem wielokrotnego mistrza świata, wspomnianego wcześniej Norwega. To ogromna satysfakcja. Gratulacje płynęły ze wszystkich stron. Ale co najważniejsze – po raz pierwszy w życiu wysłuchałem Mazurka Dąbrowskiego granego specjalnie dla mnie. To ogromne przeżycie. Chciałem zaśpiewać, ale nie udało się – miałem ściśnięte gardło. W wieloboju rzutowym (młot, ciężarek, oszczep, dysk, kula) zdobyłem srebro. Myślę, że złoty medal był w moim zasięgu. Zjadła mnie trema i radość z wcześniej zdobytego medalu. Poza tym zawody rozgrywano w naprawdę ekstremalnych warunkach pogodowych – w deszczu, przy silnym wietrze i temperaturze poniżej 17 stopni (u nas

były 32 stopnie). Proszę zobaczyć nagranie – koło do rzutu było wypełnione wodą, a deszcz lał się z nieba. Wszystko było mokre, ale sędziowie nie przerwali zawodów ze względu na napięty program (startowało prawie 8000 zawodników z całego świata).

Tradycyjnie we wrześniu w Zielonej Górze odbył się Miting Winobraniowy w kategorii Open, co oznacza, że nie było klasyfikacji wiekowej, a wyniki przeliczono na punkty. Zdobyłem drugi wynik zawodów w rzucie ciężarkiem i znalazłem się pomiędzy kilkanaście lat młodszymi kolegami.

Szykuje się Pan do kolejnych zawodów?

Przymierzam się do przyszłorocznych Halowych Mistrzostw Świata na Florydzie oraz Mistrzostw Europy na Maderze. Jednak wystartuję, gdy będę miał rokujące wyniki, wystarczająco dobre zdrowie oraz środki pozwalające pokryć niemałe wydat-

ki. Być może przyszły rok to czas na rekord świata?

Mastersi startują „za swoje”?

Niestety, Ministerstwo Sportu w żaden sposób nie wspiera mastersów, mimo że mamy świetne wyniki. Każdy z nas radzi sobie we własnym zakresie. Z Paryża lekkoatleci przywieźli jeden medal, natomiast polscy mastersi w Göteborgu zdobyli prawie 70 (!), ale wzmianki na ten temat nie znajdzie Pani w jakichkolwiek mediach. Zastanawiam się, co jest powodem tego, że rząd, media regionalne i krajowe nie wspominają o mastersach lekkiej atletyki. Wydaje się, jakby był to temat zakazany. Trudno to zrozumieć. Wysłałem maila do Ministerstwa Sportu w tej sprawie i czekam – może otrzymam odpowiedź?

W jaki sposób zachęciłby Pan innych do uprawiania sportu?

Kilka lat temu, wchodząc na piętro, musiałem trzymać się poręczy. Teraz pokonu-

ję schody po kilka stopni naraz. Zrzuciłem prawie dziesięć kilogramów. Moje samopoczucie zdecydowanie się poprawiło. Poza tym sport jest świetnym sposobem na życie. To sposób na oderwanie się od tego, co nas otacza w dzisiejszych czasach. Człowiek stawia przed sobą cele, wyzwania, rywalizuje, pokonuje kolejne bariery, cieszy się z sukcesów, analizuje swoje błędy i próbuje je poprawić. Poznaje nowych ludzi. Myślę, że gdyby każdy w różnych sferach życia postępował podobnie, żylibyśmy we wspaniałym świecie.

Dziękuję za rozmowę. Życzę sukcesów w kolejnych startach i ustanowienia rekordu świata!

Rozmawiała Barbara Stachowiak

Ps. Czesława Cybulskiego pożegnaliśmy 3 sierpnia 2022 roku. Spoczywa na Cmentarzu Miłostowskim, w alei zasłużonych.

To była sztafeta na wagę złota!

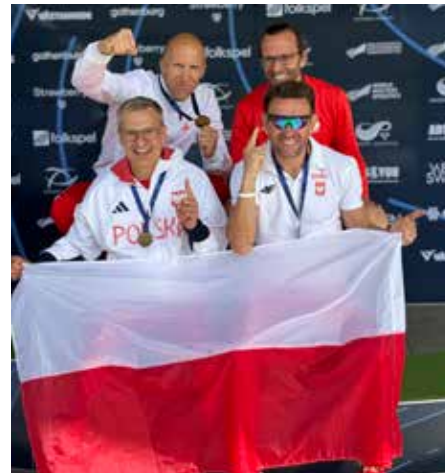
Kolejne starty w kolejnych mistrzostwach i kolejne sukcesy. Krzysztof Guzowski, nasz biegacz, 14 Halowe Mistrzostwa Europy w Lekkiej Atletyce Masters, które odbyły się w Toruniu i 25 Mistrzostwa Światowe Mastersów w Lekkoatletyce w Göteborgu (Szwecja) zwieńczył miejscami na podium.

Pan Krzysztof z mistrzostw w Toruniu przywiózł komplet medali. W swojej kategorii wiekowej zdobył brąz w biegach na 60 m, srebro w sztafecie mieszanej 4x200 m i złoto w sztafecie mieszanej 4x200 m. Indywidualnie startował jeszcze w biegach na 200 m, ale w tym przypadku znalazł się poza medalowym podium.

Nasz reprezentant nie kryje zadowolenia ze wszystkich swoich startów, ale największym dla niego zaskoczeniem i osiągnięciem jest wynik biegu sprinterskiego na 60 m. – *Pierwsze miejsce zajął Dwain Chambers, halowy mistrz Europy z 2009 roku i świata z 2010 roku i rekordzista Europy na 60 m w hali, drugie Dominic Bradley. Trzecim murowanym faworytem był Mensah Elliott, który ma lepsze rekordy życiowe ode mnie. Jednak głowa wygrała i wcisnąłem się między tę trójkę, ustanawiając jednocześnie Halowy Rekord Polski na 60 m z czasem 7.29s* – podkreśla Krzysztof Guzowski.

Z kolei Mistrzostwa Świata w Göteborgu Panu Krzysztofowi przyniosły złoto w sztafecie 4x400 m, natomiast w biegu indywidualnym na 200 m miejsce 10 w światowej czołówce mastersów.

Udział w mistrzostwach o randze światowej i tytuł mistrza świata były sportowym celem i jednocześnie marzeniem naszego mieszkańca, które udało mu się osiągnąć. – *Można powiedzieć, że do tej imprezy przygotowywałem się od 8 lat, odkąd zacząłem uprawiać lekkoatletykę. To*

setki godzin spędzonych na ćwiczeniach, systematycznych i rygorystycznych treningach, to odpowiednia dieta, dbałość o kondycję pod okiem wykwalifikowanych fizjoterapeutów. Ta droga do mistrzostwa nie była jednostajna, w górę. Na tej trasie pojawiały się kontuzje, pandemia, były upadki i trzeba było się podnieść i dalej robić swoje. Teraz też, podczas mistrzostw walczyłem nie tylko o miejsca w klasyfikacji, ale także z urazem, który pogłębiał się z każdym kolejnym startem, przez co nie zakwalifikowałem się do finału biegu na 200 m. Ale jak podkreśla Pan Krzysztof, takie sytuacje wpisane są w życie sportowców i trzeba się z tym pogodzić.

Pan Krzysztof dodaje również, że pomimo spełnienia swojego sportowego marzenia, nie zamierza spocząć na laurach. – *Obserwuję innych mastersów ze Stanów*

Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii czy Hiszpanii, którzy są naprawdę rewelacyjni, ale nadal przez cały czas ciężko pracują, by być jeszcze lepszymi. Dla mnie to motywujące, że w tym wieku można być na coraz wyższym poziomie sportowym, a to oznacza, że skoro inni mogą, to ja też mogę.

Krzysztof Guzowski, nasz mistrz świata mastersów w lekkiej atletyce systematycznie trenuje na stadionie na poznańskim Gołęczynie. Oprócz tego, że sam trenuje, trenuje też innych na Osiedlu Grzybowym. Na boisku przy ulicy Sosnowej w każdy poniedziałek o godzinie 19.30 odbywają się zajęcia pn. Mistrzowski WF. Pan Krzysztof zaprasza na nie wszystkich maniaków ruchu i solidnego zmęczenia.

bs

ROMBUD rombud.pl

DOMY ENERGOOSZCZĘDNE

- DOMY NA SPRZEDAŻ
- KUPIĘ DZIAŁKI BUDOWLANE
- PROJEKTOWANIE I BUDOWA DOMÓW
- OPTYMALIZACJA KOSZTÓW BUDOWY

502 313 613

Suchy Las, Krótka 13

ZATRUDNIĘ SPRZĄTACZKĘ

na umowę o pracę na 1/2 etatu.

Praca w Złotnikach pięć dni w tygodniu,
w godz. 07:00 - 11:00.

tel. 604 431 762

Koło Gospodyń Wiejskich w Zielątkowie „Pieczona Pyra”,
Sołectwo Zielątkowo, OSP Zielątkowo i Gmina Suchy Las
zapraszają na

Jubileuszowy XXV Rajd Rowerowy
im. Leszka Roszczyka i Grażyny Głowackiej
„Pieczona Pyra” Zielątkowo

6 października
(niedziela)
Meta: Zielątkowo
- polana przy boisku sportowym,
ul. Sportowa,
ok. godz. 12.

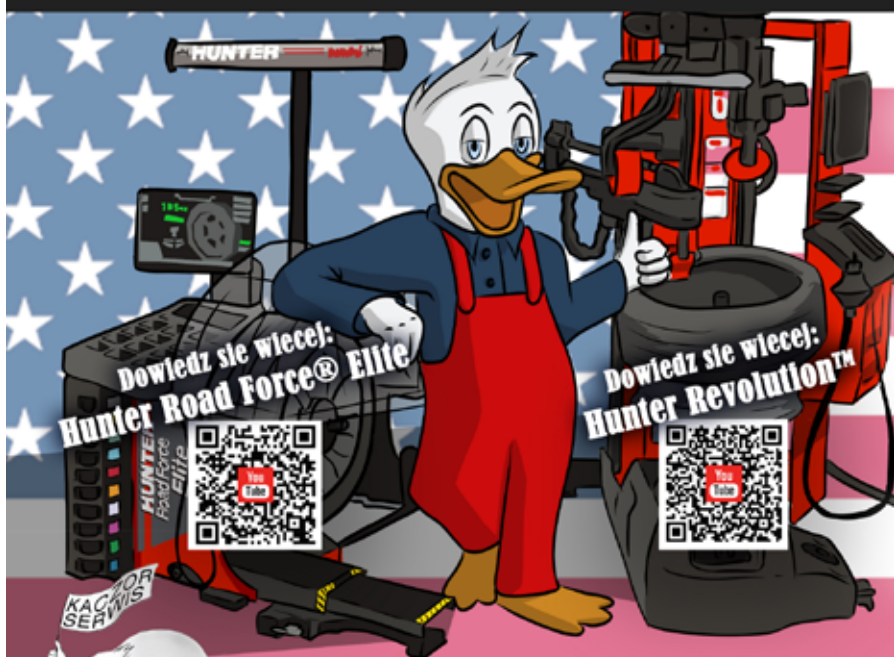
Trasa rajdu lub dojazd we własnym
zakresie. Miejsca zbiórek:
10.20 Złotniki Wieś nad stawem
10.50 Suchy Las pumtrack
11.10 Złotniki szlaban, ul. Łagiewnicka
11.25 Złotkowo przy boisku

10.00 Oberniki Rynek

Na mecie rajdu m.in.: tradycyjne pyry
z gźikiem, ognisko, konkursy, zabawy,
zawody kolarskie dla dzieci

Organizatorzy:

Przełomowa technologia wymiany opon z USA

Usługa na najwyższym
poziomie, bezpieczna
i bezinwazyjna

Dla dużych felg
aluminiowych
i opon niskoprofilowych
do 30 cali

Obsługa premium aut

www.kaczorserwis.pl

Jelonek 62-002 ul. Krótka 1

rezerwacje telefoniczne: 604 344 166

KACZOR SERWIS

HUNTER
Engineering Company

SARI SPA

TAJSKIE I BALIJSKIE MASAŻE

SARI SPA – Connection with your Mind Body and Soul

- Rytuały Spa z seansem kąpielowym
 - Masaże Balijskie i Tajske
 - Masaż Kobido
- Wieczory Panieńskie / Urodziny
- Wysokiej klasy naturalne kosmetyki Saint Malo
- Dekoracje Drewniane prosto z Bali

SARI SPA • Plac Nowy Rynek 6/17 Suchy Las • tel. 690 278 028
Zapraszamy: WTOREK – NIEDZIELA • godz. 12.00 – 22.00

**Rekrutacja
w Szkole Baletowej
Anny Niedźwiedz
wciąż trwa!**

Szkoła Baletowa
Anny Niedźwiedz

ul. Petera Mansfelda 4
60-855 Poznań
tel: 511 901 162

www.szkolabaletowa.poznan.pl
info@szkolabaletowa.poznan.pl

**DOŁĄCZ
DO NAS!**

**SPECJALISTYCZNA
PRAKTYKA
STOMATOLOGICZNA**

dr.n.med Krzysztof Mazan
chirurg szczękowo-twarzowy
stomatolog

**Kontrakt specjalistyczny z NFZ
chirurgia stomatologiczna i periodontologia**

Wykonywane zabiegi:

ekstrakcje zębów zniszczonych próchnicowo, zatrzymanych, dodatkowych ■ leczenie chorób przyzębia (paradontozę) ■ ekstrakcje ze wskazań ortodontycznych ■ usuwanie torbieli ■ diagnostyka i leczenie zmian błony śluzowej z badaniem histopatologicznym ■ plastyka wyrostka żębodołowego ■ operacje pogłębiania przedsionka jamy ustnej ze wskazań periodontologicznych lub protetycznych ■ resekcje wierzchołków korzeni ■ plastyka połączeń ustno-zatokowych ■ diagnostyka i usuwanie przewlekłych ognisk zapalnych w jamie ustnej w ramach przygotowania do zabiegów operacyjnych ■ podcięcie wędzidełka wargi i języka.

Diagnostyka cyfrowa RTG:

pantomogram, zdjęcia wewnątrzustne.

Możliwość rejestracji bez skierowania.

**Rejestracja telefoniczna w godzinach
przyjęć – tel: 516 501 433, 577 930 477**

**Dni i godziny przyjęć: poniedziałki i środy 12:00-18:00
wtorki i czwartki 8:00-11:00**

Adres: Mrowino, os. Zmysłowo, ul. Dobrowita 26

**KLIMATYZACJA
POMPY CIEPŁA**

| sprzedaż
| montaż
| serwis

☎ 669 082 964
☎ 665 751 874

www.mikainstal.pl

ŚWIADECTWA ENERGETYCZNE

**Wymagane do Najmu, Sprzedaży
dla potrzeb Notarialnych
do Odbiorów Budowlanych**

DO PROGRAMU „CZYSZE POWIETRZE”

Tel. 720 849 100

AUDYT ENERGETYCZNY

GRUBE

ul. Obornicka 14a
62-002 Suchy Las
tel./fax 61 8115 515

URZĄDZENIA OGRODOWE

STIHL

www.grube.pl • e-mail: grube@grube.pl

**AUTOMATYKA
DO BRAM**

Ogrodzenia – bramy

602 45 88 47

Chludowo, ul. Poznańska 19

**RENOWACJA
TAPICERKI**

tel. 501 734 480